

พระผู้มากล้นด้วยบุญบารมี

พระผู้มากล้นด้วยบุญบารมี

ในวาระอันเป็นมหามงคลสิริอายุครบ ๙๐ ปี

๓ พฤษภาคม ๒๕๔๙

คณะศิษย์ขออน้อมกตัญญูกตเวทิตุณถวายบูชาแด่

พระเทพวิสุทธิมงคล (หลวงปู่ศรี มหาวิโร)

วัดประชาคมวนาราม (ป่ากุง)

อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด

ภิกษุทั้งหลาย !

กิจอันใดที่พระศาสดาผู้เอ็นดูแสวงหาประโยชน์เกื้อกูล

อาศัยความเอ็นดูแล้ว จะพึงทำแก่สาวกทั้งหลาย,

กิจอันนั้น เราตถาคตได้ทำแล้วแก่พวกเธอทั้งหลาย.

ภิกษุทั้งหลาย ! นั้น โคนไม้ทั้งหลาย, นั้น เรือนว่างทั้งหลาย.

ภิกษุทั้งหลาย ! พวกเธอทั้งหลาย จงเพียรเพากิเลส, อย่าได้ประมาท

พวกเธอทั้งหลาย อย่าได้เป็นผู้ต้องร้อนใจ ในภายหลังเลย.

นี่แล! เป็นวาจาเครื่องพรั่นสอนพวกเธอทั้งหลายของเราตถาคต

“

ยัม ภิกฺขเว สตฺถารา กรณียํ สวากานํ

หิตะสีนา อนุกมฺปเกน อนุกมฺปํ อุปาทาย

กตํ ไว ตํ มया

เอตานิ ภิกฺขเว รุกฺขมฺูลานิ

เอตานิ สฺถูปาคารานิ

ฌายถ ภิกฺขเว มา ปมาทตถ

มา ปจฺจา วิปฺปฏิสําริเณ อหฺวตถ

อยมํ ไว อมฺหากํ อนุสําสนี

”

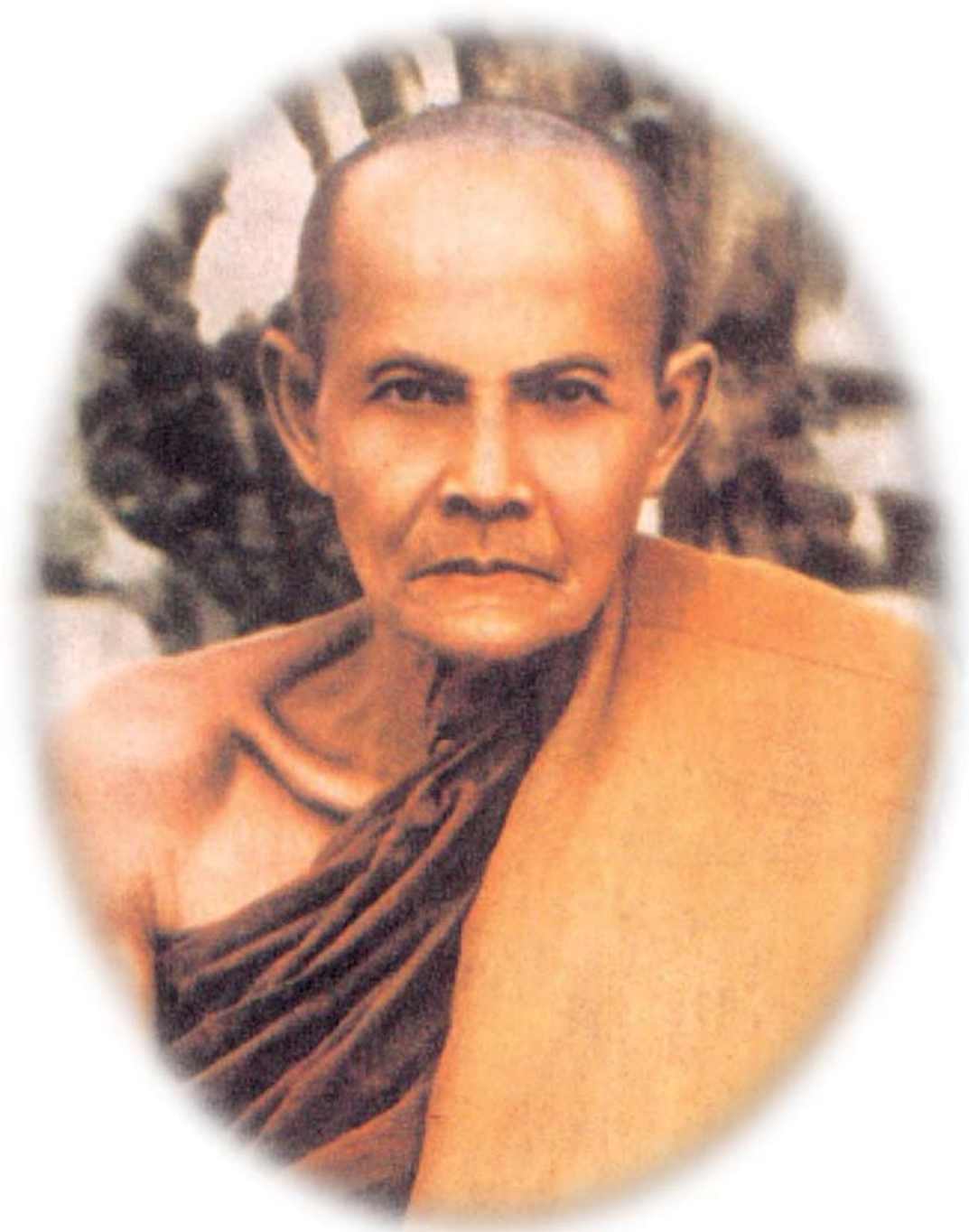
(สฬายตนวคฺค สํ. ๑๘/๔๔๑/๖๗๔)

“

พระอรหันต์ไม่ได้ผุดขึ้นมาจากไหน
ก็มาจากหัวใจของปุถุชน มาจาก รากะ โทสะ โมหะ
ถ้าหากใจปุถุชนนั้น
พยายามบากบั่นฝึกปรือตน
ให้เดินตามมรรคาสัมมาปฏิบัติ
พระอรหันต์ก็มาจากที่นั่น
กลั่นกรองมาจากที่นั่น
เหมือนดอกบัวมาจากขี้ตมขี้โคลนเน่า ๆ เหม็น ๆ
แต่พอพ้นน้ำ รับแสงอาทิตย์
แย้มบานเต็มที่ มีสง่าราศรี
ใครก็อยากได้อยากชม

”

(โอวาทธรรมที่หลวงปู่ศรีได้สดับฟังมาจากท่านพระอาจารย์มั่น ภูริทตฺโต)

พระวรธรรมคดี

สมเด็จพระญาณสังวร

สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

ประทาน เนื่องในวันคล้ายวันเกิด พระเทพวิสุทธิมงคล

วันที่ ๓ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๔๕

ท่านเจ้าคุณพระเทพวิสุทธิมงคล (หลวงปู่ศรี มหาวิโร) เจริญชนมา
อย่างสวัสดิมาครบ ๕๐ ปี ในวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๔๕ นี้ นับว่าเป็นจุดที่งดงามใน
พระพุทธศาสนา ท่านเข้าครองผ้ากาสาวพัสตร์อันศักดิ์สิทธิ์งดงามสูงส่งตามรอย
พระพุทธบาทองค์สมเด็จพระบรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้า ได้ทำคุณประโยชน์ใน
พระพุทธศาสนาตลอดมาโดยเสมอต้นเสมอปลาย

พระพุทธศาสนา เป็นศาสนาที่ประณีตลึกซึ้ง เป็นศาสนาของความยิ่งด้วย
ปัญญา เห็นจากพระธรรมคำทรงสอนที่สมเด็จพระบรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดง
จะทรงวางฐานที่มั่นคง สามารถสูงขึ้นเป็นลำดับ จนถึงสูงสุดได้ ดังที่ทรงแสดงถึงศีล สมาธิ
ปัญญา ศีลก็คือฐานที่มั่นคง สามารถก่อให้เกิดสมาธิ จนสูงถึงปัญญาได้ ปัญญาจะไม่เกิด
ในจิตใจที่ปราศจากสมาธิ และสมาธิก็จะไม่เกิดในจิตใจที่ปราศจากศีล แม้ไม่เคยพิจารณา
ถึงความจริงนี้มาก่อน ก็น่าจะยกขึ้นพิจารณาเพื่อประโยชน์ยิ่งใหญ่แก่จิตใจ อันหาประโยชน์ใด
ยากจะเปรียบเสมอได้ ซึ่งเป็นการพัฒนาตนเองทั้งทางด้าน กาย วาจา และจิตใจ

พระเทพวิสุทธิมงคล (หลวงปู่ศรี มหาวิโร) เจ้าอาวาสวัดประชาคมวนาราม
(วัดป่ากุฎ) ตำบลโพธิทอง อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด ท่านเป็นลูกศิษย์พระอาจารย์มั่น
ภูริทัตโต เป็นพระเถระผู้มั่นคงในพระรัตนตรัย ดำรงอยู่ในสมณเพศ เป็นพระนักปฏิบัติ
ภาวนาและนักพัฒนารูปหนึ่ง ท่านได้บำเพ็ญตนอุทิศให้กับพระพุทธศาสนาและสังคมไทย
มาตลอดชีวิต ท่านได้ก่อตั้งสำนักวิปัสสนากรรมฐาน ๑๔๕ สาขาทั่วประเทศไทย ท่านจึง
ได้ชื่อว่าเป็นผู้เข้าใจเรื่องชีวิต ได้อบรมสั่งสอนพุทธบริษัท อย่างสม่ำเสมอตลอดมา

ขออำนาจกุศลที่ พระเทพวิสุทธิมงคล (หลวงปู่ศรี มหาวิโร) ได้กระทำ
บำเพ็ญมาแล้วทั้งปวง และขอฝากคติธรรมนี้ไว้เป็นเครื่องเตือนใจท่านผู้เป็นเพื่อนร่วมทุกข์
ทั้งหลาย จงเตรียมตัว เตรียมใจ และปฏิบัติธรรมให้มากขึ้น เพราะหนทางยังอีกยาวไกล.

วัดบวรนิเวศวิหาร

หลวงตามหาบัวยกย่องหลวงปู่ศรี มหาวิโร

“...ท่านอาจารย์ศรีมีลูกศิษย์ลูกหามาก
พระเจ้าพระสงฆ์ที่เป็นสาขาของท่านก็มีอยู่ทั่วไป
นอกจากจังหวัดร้อยเอ็ดแล้วยังมีทั่วไปในประเทศไทย
ท่านนับว่า “เป็นผู้ที่มีบุญวาสนากว้างขวางองค์หนึ่งที่หาได้ยาก”
เพราะคำว่า “วาสนา” นี้ มิได้เกิดขึ้นอย่างลอย ๆ
หรือเสกสรรปั้นยกกันเกิดขึ้นได้
แต่ต้องเกิดขึ้นมาตามหลักธรรมชาติ
แห่งบุญญาภิสมภารของท่านผู้สร้างบุญบารมีมา
เมื่อสร้างมากขึ้น ๆ ก็ยิ่งเพิ่มบารมีขึ้นเต็มหัวใจ เต็มนิสัยวาสนา
ไปสถานที่ใดก็มีคนเคารพนับถือ
จากนั้นก็ยังมี เทวบุตร เทวดา อินทร์ พรหม กราบไหว้บูชา
เป็นขวัญตาขวัญใจ ไปได้ทุกแห่งทุกหน
เพราะอำนาจแห่งเมตตากรุณาที่ท่านปฏิบัติมา บรรลุอยู่ในหัวใจเต็มไปหมด
อำนาจแห่งเมตตากรุณานี้เอง ทำความร่มเย็นให้แก่โลกทั้งสาม
คือ กามโลก รูปโลก อรูปโลก หรือ กามภพ รูปภพ อรูปภพ
ทั้ง ๓ นี้อยู่ได้ร่มเงาแห่งเมตตากรุณาทั้งนั้น...”

(๓ พฤษภาคม ๒๕๔๖ วัดประชาคมวนาราม)

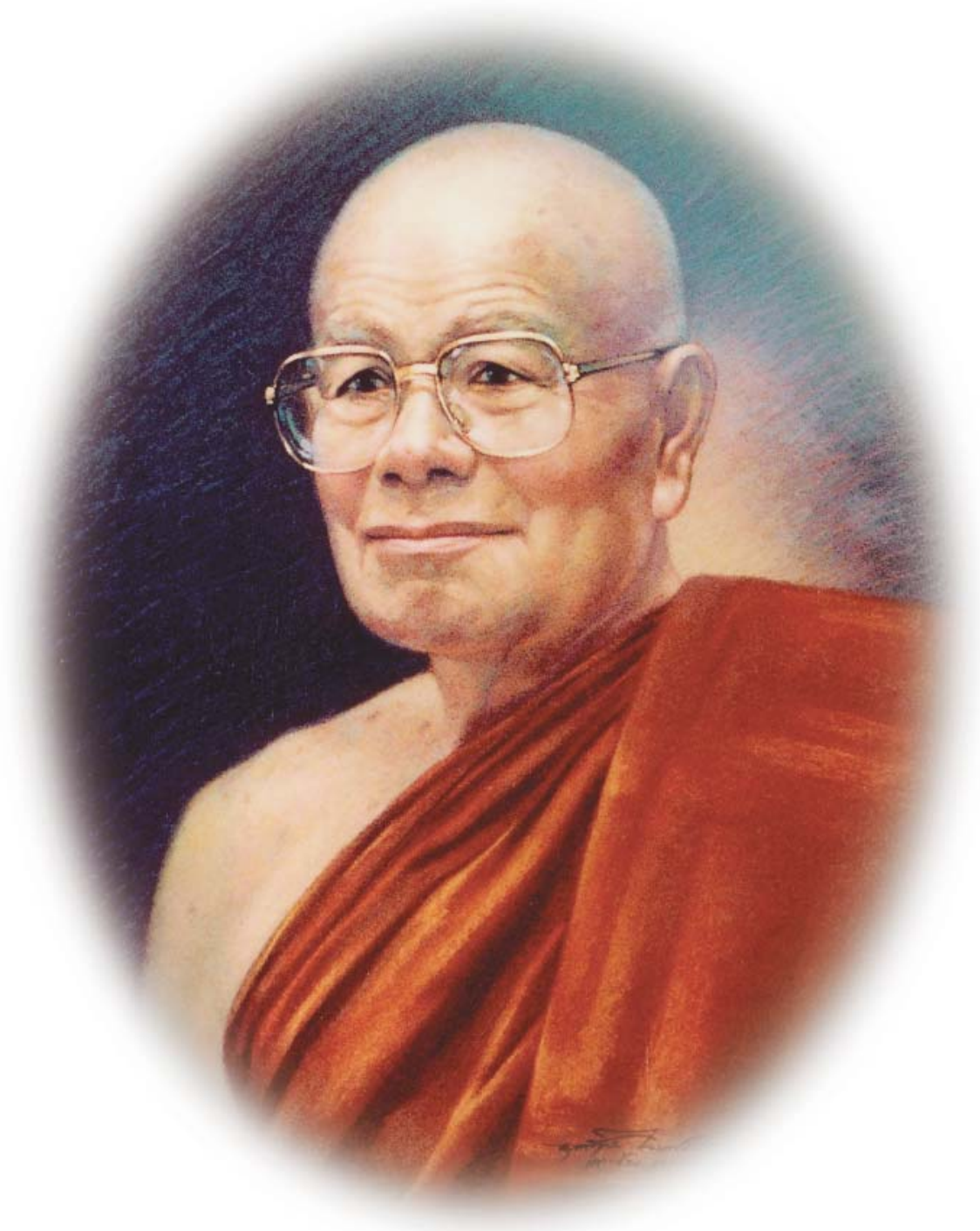
“วีระ” ธาตุ
ใช้ในความทำให้หาญกล้า

“มหาวิโรภิกขุ”
จิตเจดจำหมดสงสัยในพระศาสนา

“พระเทพวิสุทธิมงคล”
ราชะ-ราชินี ปวงชน น้อมวันทา

“๙๐ ปี ๖๑ พรรษา”
จารึกเกียรติคุณ-ธรรมะกล้า คู่ฟ้าดินฯ

“ธ.”

เสด็จพระราชทานพร:ภรรยานิตย ณ วัดป่าทอง
๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๑๘

เสด็จพระราชทานพร:ภรรยานิตย ณ วัดป่าทอง

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ และเจ้าฟ้าหญิงจุฬาภรณ์วลัยลักษณ์ฯ เสด็จพระราชทานพระกฐินต้น ณ วัดป่ากุง เมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๘

สารบัญ

โอวาทธรรมท่านพระอาจารย์มั่น ภูริทตฺโต	๔
พระวชิรธรรมคติ สมเด็จพระญาณสังวรฯ	๖
หลวงตามหาบัวยกย่องหลวงปู่ศรี มหาวิโร	๘
ความนำ	๑๙
ปฐมบท	๒๕
บทนำ	๒๗

หลวงปู่ศรีเล่าประวัติ	
ถิ่นฐานบ้านเกิด	๒๘
บรรพบุรุษเมืองวาปีปทุม	๒๘
บ้านขามป้อมถิ่นมาตุภูมิ	๓๐
มารดาสุบินนิมิต	๓๒
โหรผูกดวงทำนายชะตาชีวิต	๓๓
คนมีบุญจะมาเกิด	๓๓
แม่წ่งสมาธิในป่าช้า	๓๔
ใจกุศลเก็บดอกไม้ตามทุ่งนาไปถวายพระ	๓๖
พ่อแม่รักมาก ตามใจเกือบไม่ได้ดี	๓๘
นิมิตเห็นคนตายตั้งแต่เด็ก	๓๘
เรียนโรงเรียนวัดบ้านขามป้อม	๔๐
เป็นเด็กซี้ชลาดตาขาว	๔๐
บวชเณร	๔๐
ไม่มีนิสัยในทางหลอกลวงคนอื่น	๔๑
เป็นเด็กชอบเล่นเป็นพระ	๔๔
การศึกษา	๔๔
วัยหนุ่มแข็งแรงเกินบุรุษทั่วไป	๔๖
รับราชการครู	๔๙
ลาออกจากครู/เป็นครูอีกครั้ง	๔๙
ตำนานกล่าวขานถึงสหายครูทั้ง ๔	๕๐
แต่งงาน	๕๒
คำสั่งแม่ก่อนตาย	๕๕
เข้าร่วมกาสาวพัสด์ตามคำสั่งแม่	๕๕
ออกบวช	๕๖

ต้นทุ้ง

สารบัญ

ปีพุทธศักราช ๒๕๔๘

พรรษาที่ ๑

จำพรรษาที่ สำนักสงฆ์ป่าพูนไผ่พูลย์ (วัดประชานิยม)
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

ได้ปฐมอาจารย์	๖๐
กองทัพธรรมกรรมฐาน	๖๐
คันถธุระ วิปัสสนาธุระ	๖๔
พระอาจารย์คุณยกธรรมท่านพระอาจารย์มั่นมาสน	๖๔
พรรษาแรกนั่งสมาธิตลอดรุ่ง จิตเกิดแสงสว่าง	๖๗
พ่อตาแม่ยายลูกเมียนิมนต์ให้สึก	๖๘
เดินทางไปหาพระอาจารย์สิงห์ ขนดะยาโม	๖๘

ปีพุทธศักราช ๒๕๔๙

พรรษาที่ ๒

จำพรรษาที่ วัดป่าแสนสำราญ อำเภอวารินชำราบ
จังหวัดอุบลราชธานี

ศึกษาวัตรปฏิบัติจากท่านพระอาจารย์สิงห์	๗๐
ข้อปฏิบัติดีปฏิบัติชอบของสำนักพระคณะกรรมฐาน	๗๑

ปีพุทธศักราช ๒๕๕๐

พรรษาที่ ๓

จำพรรษาที่ วัดป่านาแกน้อย ตำบลบ้านแก่ง
อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม

เข้าใจลัทธิธรรมท่านพระอาจารย์มั่น	๗๔
เที่ยวกรรมฐานที่ถ้ำพระเวส	๗๖
จิตเกิดโอภาสแสงสว่าง	๘๐
จิตเกิดสดลสังเวชน้ำตาร่วง	๘๑
ป่วยเป็นไข้มาเลเรีย	๘๑
หลวงปู่ศรีเลาเรื่องสามเณรบุญนาครเที่ยวกรรมฐาน	๘๓
พระ ผี เทวดา	๘๕
เกือบเป็นสัจญาวิปัสสนา	๘๖

หลวงปู่มั่นแก้สัญญาวิปัสสนา	๘๖
นิมิต	๘๘
ผู้จนชนะ	๘๙

ปีพุทธศักราช ๒๕๕๑

พรรษาที่ ๔

จำพรรษาที่ เสนาสนะป่าช้าเป็นที่ทิ้งศพ
(วัดโนนนิเวศน์) อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี

ตามรอยธรรมท่านพระอาจารย์มั่น	๙๒
ท่านพระอาจารย์มั่นโปรดผีพระยาอุดรนคร (พระยาอุดร)	๙๕
เที่ยวรุกคืบผ้าน้ำย่อยครั้งแรก	๙๗

ปีพุทธศักราช ๒๕๕๒

พรรษาที่ ๕

จำพรรษาที่ วัดหนองผือ ตำบลนาใน
อำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร

ไต่ร่มธรรมของท่านพระอาจารย์มั่น	๙๘
มอบกายถวายชีวิต/สัจจะอธิษฐาน	๑๐๑
วัตรปฏิบัติต่อหลวงปู่มั่น/อดอาหาร	๑๐๒
หลวงปู่มั่นสอน “สิงห์ติดตั้ง”	๑๐๕
พระกรรมฐานมาคารวะหลวงปู่มั่น	๑๐๖
หลวงปู่มั่นให้ไปอยู่ในป่าในเขา	๑๑๔
หลวงปู่มั่นให้ไปอยู่ถ้ำ	๑๑๔
หลวงปู่มั่นให้ไปอยู่คนเดียว/เปรียบเทียบ	
ผลการปฏิบัติ	๑๑๗
หลวงปู่มั่นเทศน์สอนพญานาค	๑๑๘
หลวงปู่มั่นท่านฟังเทศน์อยู่ตลอดเวลา	๑๑๘
อำนาจของ “พุทธโธ”	๑๒๐
หลวงปู่มั่นท่านรู้หมด	๑๒๐

สารบัญ

แม่ชีรู้วาระจิต ระลึกชาติ	๑๒๒
หลวงปู่มั่นป่วยหนัก	๑๒๔
โอวาทสุดท้าย-อนุภาติเสสนิพพาน	๑๒๔

ปีพุทธศักราช ๒๕๕๓

พรรษาที่ ๖

จำพรรษาที่ วัดป่าบ้านหนองผักตบ (วัดป่าโนนตูม)	
จังหวัดสกลนคร	
หลวงปู่มั่นนิพพานต่างคนก็ต่างไป	๑๓๐
หนองผักตบ วาริชภูมิ	๑๓๑
สละตาย	๑๓๗

ปีพุทธศักราช ๒๕๕๔

พรรษาที่ ๗

จำพรรษาที่ เสนาสนะป่าห้วยทราย (วัดป่าวิเวกพัฒนาราม)	
อำเภอคำชะอี จังหวัดนครพนม	
ติดตามหลวงตามหาบัวออกธุดงค์	๑๓๘
เมื่อเราตายให้หมู่เพื่อนฟังมหาบัว	๑๓๘
ป่วยเป็นไข้มาเลเรียเกือบตาย	๑๔๒
ค้นคว้าอริยสัจจ์	๑๔๔
จับถูกูณนี้กว่าเป็นปลาไหล	๑๔๔
ห้วยทราย-ป่าดงมะอี-ฝูงควายป่า	๑๔๘
คำทำนายของท่านพระอาจารย์มั่น	๑๕๐

ปีพุทธศักราช ๒๕๕๕

พรรษาที่ ๘

จำพรรษาที่ วัดป่าหนองแสง ตำบลหนองบัวบาน	
อำเภอหนองวัวซอ จังหวัดอุดรธานี	
ร่วมสร้างวัดป่าหนองแสง	๑๕๒
อดีตชาติหลวงปู่บัว	๑๕๔

ปีพุทธศักราช ๒๕๕๖-๒๕๕๘

พรรษาที่ ๙ - ๑๑

จำพรรษาที่ วัดประชาคมวนาราม (ป่ากุงเก่า)	
บ้านศรีสมเด็จ ตำบลโพธิ์ทอง อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด	
ปฐมเหตุแห่งวัดป่ากุง	๑๕๘
กายทิพย์นำของมาฝาก	๑๖๔
กว่าจะเป็นวัดป่ากุง	๑๖๖
ระเบียบและข้อปฏิบัติของวัดป่ากุงเก่า พ.ศ.๒๕๕๘	๑๖๘
ธุดงค์โคราช	๑๗๐
กรรมฐานต้นตม	๑๗๒
ปลีกิเวศที่เขาจอมทอง	๑๗๕
สนองคุณบิดาด้วยอรรถและธรรม	๑๗๖
หลวงปู่ใหญ่หลวงปู่มั่นเห็นว่า เป็นโมหะสมาธิ	๑๘๒

ปีพุทธศักราช ๒๕๕๙

พรรษาที่ ๑๒

จำพรรษาที่ วัดป่ามหาวิระอุทการาม (วัดหนองใต้)	
ตำบลขามป้อม อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดมหาสารคาม	
จะสอนคนต้องปราบผี	๑๘๔
บันทึกประวัติวัดหนองใต้	๑๘๗
ได้รับฉายา “หลวงปู่ศรีฝ้ายาน”	๑๘๘
ผีเล่นหอย	๑๙๑
ยักษ์ตีศีรษะพระสารีบุตร	๑๙๒
ปลุกเสกจิตให้มีพลัง	๑๙๓

ปีพุทธศักราช ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

พรรษาที่ ๑๓-๑๗

จำพรรษาที่ วัดป่าสามัคคีธรรม บ้านขามเฒ่า	
อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม	
ประวัติวัดป่าสามัคคีธรรมได้บันทึกไว้ว่า...	๑๙๖
ล่วงรู้เหตุการณ์ต่างๆ ด้วยสมาธิ	๒๐๐
เที่ยวธุดงค์ เดินจากนครพนม - วัดป่ากุง	๒๐๒

สารบัญ

ปีพุทธศักราช ๒๕๐๕ - ๒๕๐๖

พรรษาที่ ๑๘ - ๑๙

จำพรรษาที่ วัดป่าศรีสมพร (หัวดง) บ้านน้อยหนองเค็ม อำเภอมะนัง จังหวัดนครพนม

บันทึกวัดหัวดง กล่าวไว้ว่า...	๒๐๘
กล้วยไม้ต้องอยู่ในป่าช้า	๒๐๘
จิตเสื่อม/ออกเที่ยวรุกขงค์	๒๑๑
รุกขงค์ถ้าพระเวสครั้ง ที่ ๒	๒๑๗
หลวงปู่บัวแก้งจิตเสื่อมให้	๒๑๘
หลงเสียงนาง	๒๒๐
จิตบริสุทธิ์หลุดพ้น	๒๒๒
หายตัวได้เป็นที่น่าอัศจรรย์	๒๒๕
รุกขงค์ภูเก้า - ภูพานคำ	๒๒๖
ถ้าหากต่างและเรื่องราวอันน่าสะพรึงกลัว	๒๒๘
หลวงปู่ศรีเทศน์สอนผีปู่หลุบเจ้าแห่งผี	๒๓๔
จากภูเก้า - ภูเวียง จังหวัดขอนแก่น	๒๓๘
ถ้ากว้างและถ้าพระ	๒๔๐
โปรดผีเปรต	๒๔๔
นิมิตเห็นแม่ยายไม่สบาย	๒๕๑

ปีพุทธศักราช ๒๕๐๗ - ๒๕๓๐

พรรษาที่ ๒๐ - ๔๒

จำพรรษาที่ วัดประชาคมวนาราม (ป่ากุม) บ้านศรีสมเด็จ ตำบลโพธิ์ทอง อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด

ตั้งตะวันโผล่เหนือขอบฟ้า	๒๕๒
วัดประชาคมวนาราม	๒๕๕
เมตตาสรรพสัตว์	๒๕๕
ข้อวัตรปฏิบัติ	๒๕๙
เรื่องการเงิน-การบัญชีของทางวัดป่ากุม (ปัจจุบัน) ๒๕๙	

ธรรมยาตรา	๒๖๒
เรื่องทำวีสทนกับนางมโนรา	๒๖๔
มัชฌิมวัย	๒๖๗
อำนาจจิตของหลวงปู่ศรี	๒๖๘
ภูมิเจ้าที่วัดป่ากุม	๒๗๑
พระอรหันต์แสดงธรรมให้ฟัง	
ที่เขาผาน้ำน้อย	๒๗๔
เทพขอฟังธรรม	๒๗๗
รับนิมนต์สร้างผาน้ำน้อย	๒๗๙
ถูกวางระเบิด/วาจาศักดิ์สิทธิ์	๒๘๖
วัดพระมหาเจดีย์ชัยมงคล	๒๘๙
ศิลปะร่วมสมัยระหว่างภาคกลางและภาคอีสาน	๒๙๒

ปีพุทธศักราช ๒๕๓๑

พรรษาที่ ๔๓

จำพรรษาที่ เสนาสนะป่าบนหลังเขา เมืองปทุมธานี ประเทศอินโดนีเซีย

พักผ่อนธาตุขันธ์	๓๐๖
กล่าวชมพระอินโดนีเซียภาวนาดี	๓๐๙

ปีพุทธศักราช ๒๕๓๒ - ๒๕๔๙

พรรษาที่ ๔๔ - ๖๑ (ปัจจุบัน)

จำพรรษาที่ วัดประชาคมวนาราม (ป่ากุม) บ้านศรีสมเด็จ ตำบลโพธิ์ทอง อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด

สร้างกำแพงแห่งศรัทธา	๓๑๒
พระเจดีย์หินวัดป่ากุม	๓๑๘
ปัจฉิมวัย	๓๒๒
รายชื่อวัดสาขาของหลวงปู่ศรี มหาวีโร	๓๓๒

ความนำ

สิ่งที่ควรเข้าใจก่อนอ่าน

หนังสือ “หลวงปู่ศรี มหาวิโร พระผู้มากล้นด้วยบุญบารมี” นี้ จัดทำขึ้นเนื่องในวาระพิเศษตามโอวาทของท่านที่ว่า

“เหตุน้อย ผลน้อย ...เหตุมาก ผลมาก ...เหตุพิเศษ ผลก็พิเศษ”

๑. เหตุพิเศษ...เพราะความลึกซึ้งเคารพเลื่อมใสในองค์หลวงปู่ศรี ผู้เป็นพระมหาเถระผู้เฒ่าปุนปลายปัจฉิมวัย รูปร่างสันทนต์ ผิวดำแดง เป็นคณาจารย์ผู้ทรงไว้ซึ่งวัตรปฏิบัติอันงดงามยิ่ง มีสานุศิษย์มากมายมีวัดสาขากว่า ๑๔๕ วัด ศิษย์รุ่นสุดท้ายของท่านพระอาจารย์มั่น ภูริทัตโต จะมีอายุครบ ๙๐ ปี

๒. เหตุพิเศษ...เนื่องในวาระฉลองพระเจดีย์หิน รูปแบบจำลองจากเจดีย์บุโรพุทโธ ประเทศอินโดนีเซีย ซึ่งคณะศิษย์ยานุศิษย์สร้างถวายหลวงปู่ศรี มหาวิโร

๓. เหตุพิเศษ...เพราะประวัติของท่านถูกทับถมด้วยกาลเวลาอันยาวนาน ท่านได้สร้างคุณประโยชน์ทางด้านศีลธรรมและจิตใจไว้มากมาย เช่น มหาเจดีย์ชัยมงคล เป็นต้น

ดังนั้นเพื่อเป็นการเชิดชูเกียรติคุณอริยสาวกและเพื่อความรุ่งโรจน์โชตินาการแห่งพระพุทธศาสนา จึงเป็นวาระพิเศษอย่างยิ่งที่จะนำชีวประวัติอันสมบูรณ์งดงามออกสู่สาธารณชน เพื่อเป็น**ทิวทัศน์*** ที่อนุชนรุ่นหลังจะได้ถือปฏิบัติตาม

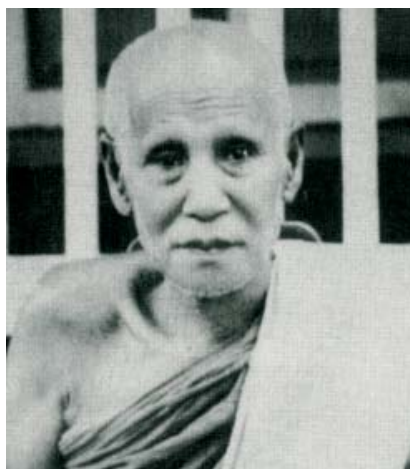
ดินแดนภาคอีสานนับได้ว่าเป็นดินแดนพุทธธรรมตำนานพระอริยเจ้าผู้ทรงคุณประเสริฐอย่างแท้จริง ผืนแผ่นดินแห่งนี้มีตำนาน ประเพณี วัฒนธรรม สถาปัตยกรรมอันทรงคุณค่ามากมาย แต่ทั้งหมดนี้ล้วนมีแนวโน้มมาจากพระพุทธศาสนาและพระกรรมฐานสายปามีส่วนช่วยในการหล่อหลอม

พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๔ พระผู้ทรงสถาปนาคณะธรรมยุติกายณะยังทรงผนวชอยู่ออกแสวงหาวิเวกบำเพ็ญสมณธรรมได้สัทธิวิหาริกเป็นชาวอีสานที่สำคัญยิ่ง ๒ รูปคือ ญาท่านพันธุโล (ดี) และญาท่านเทวธัมมี (ม้าว) ตั้งวงกรรมฐานที่วัดสุปัฏและวัดศรีทอง จังหวัดอุบล ๑

สมัยต่อมา ญาท่านเทวธัมมี (ม้าว) ได้สัทธิวิหาริกคือ ท่านเจ้าคุณอุบาสีคุณูปมาจารย์ (จันทร์ สิริจนฺโท) นักปราชญ์เมืองอุบล ๑

สมัยต่อมาอีก ท่านเจ้าคุณอุบาสีคุณูปมาจารย์ (จันทร์ สิริจนฺโท) ได้ศิษย์สืบทอดวิปัสสนาธุระ คือ สมเด็จพระมหาธีรวงศ์ (ติสฺโส อ้วน) พระอาจารย์เสาร์ กนฺตสีโล และพระปัญญาพิศาลเถร (หนู)

* ทิวทัศน์ คือ การดำเนินตามสิ่งที่ได้เห็นแบบอย่าง, ตัวอย่าง, การทำตามอย่าง, ทางดำเนินที่ได้มองเห็น เช่น พระผู้ใหญ่มหาเถระที่ตนชอบ ก็เป็นทิวทัศน์ของพระผู้้น้อย

เมื่อถึงสมัยท่านพระอาจารย์เสาร์ กนตสีโล ท่านได้ศิษย์องค์สำคัญอย่างยิ่งคือท่านพระอาจารย์มั่น ภูริทตฺโต ทำให้กำลังในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาฝ่ายวิปัสสนาธุระกว้างขวางยิ่งขึ้น

ท่านพระอาจารย์มั่นนี้เองได้ศิษย์สำคัญองค์หนึ่งคือ พระอาจารย์สิงห์ ขนดฺยาคโม สืบทอดสายทางธรรมปฏิบัติกรรมฐานมาเรื่อยจนถึงยุคพระธรรมวิสุทธิมงคล (หลวงตามหาบัว ญาณสมฺปนฺโน) และจนมาถึงพระเทพวิสุทธิมงคล (หลวงปู่ศรี มหาวิโร) อันนับได้ว่าเป็นกรรมฐานร่วมสมัยในแผ่นดินพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ ๙

ถิ่นอีสานเป็นสถานที่แห่งแสงแดดร้อนแสบตา จึงทำให้คนอีสานตื่นนอนต่อสู้อย่างรวดเร็ว แต่ด้วยอาศัยพระธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้าที่มีพระอริยสงฆ์รูปต่าง ๆ ธรรมยาตราโปรดเทศนาสั่งสอนนั่นเอง จึงทำให้แผ่นดินอีสานที่เคยแห้งแล้งกลับชุ่มเย็นขึ้นและน่าอยู่น่าอาศัยมากขึ้น ซึ่งมีคำกล่าวจากคนที่มาอยู่อีสานว่า “แม้อีสานจะแห้งแล้ง แต่คนอีสานไม่เคยแล้งน้ำใจ”

พระอริยสาวกผู้ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ เคารพพระธรรมวินัย อาศัยอยู่ตามป่าตามเขามักจะเกิดและพำนักอยู่ในผืนแผ่นดินถิ่นแดนอีสานนี้แทบทั้งนั้น

เดิมทีโคตรเหง้าเหล่ากอของคนอีสานนับถือผี บวงสรวงบูชาญเป็นอาจิณ ไม่ใส่ใจในพระธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้า ท่านพระอาจารย์มั่น ภูริทตฺโต นี้เอง ได้นำ

- ๑ ญาณานันทคุณ (ดี)
- ๒ พระอริยกวี (อ่อน)
- ๓ เจ้าคุณอุปาสถิตคุณปมาจารย์ (จันทร์ สิริจันโท)
- ๔ สมเด็จพระมหาธีรวงศ์ (ติสโส อ้วน)
- ๕ พระอาจารย์เสาร์ กนตสีโล
- ๖ พระปัญญาพิศาลเถร (หนู)

๑	๒	๓
๔	๕	๖

กองทัพธรรมกรรมฐานที่ียวจาริกเทศน์อบรมสั่งสอนให้ผู้คนหายจากความหลงมกย
ละทิ้งจาร์ตประเพณีที่ผิดๆ หาเหตุผลมิได้ หันหน้าเข้าหาพระธรรมคำสอนอันเป็นทาง
ดำเนินสู่แก่นแท้ความจริงแห่งชีวิต

หลวงปู่ศรี มหาวิโร ท่านเป็นพระอริยสาวกอีกรูปหนึ่งที่ก้าวเดินตามรอยบาทพระ
ศาสดาและพระบูรพาจารย์โดยไม่ย่อท้อ เมื่อท่านสอนตนเองได้ดีเยี่ยมแล้ว ก็ออกเที่ยว
ธรรมยาตราจาริกหาพุทธมอภอบรมสั่งสอนประชาชนชาวอีสานที่หลงมกย ให้คลาย
ความหลงมกยหันหน้าเข้าหาพระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์ อันเป็นสรณะที่พึ่งที่
แน่นอน ดังพระพุทธพจน์ที่พระผู้มีพระภาคเจ้าตรัสไว้ว่า

**“ภิกษุทั้งหลาย เธอทั้งหลายจงจาริกไป เพื่อประโยชน์และความสุขของชนเป็น
อันมาก เพื่ออนุเคราะห์ชาวโลก เพื่อประโยชน์เกื้อกูลและความสุขแก่ทวยเทพ และ
มนุษย์ทั้งหลาย พวกเธอทั้งหลาย! จงแสดงธรรมในหึ่งดงามในเบื้องต้น ท่ามกลาง
และที่สุด จงประกาศพรหมจรรย์ทั้งถ้อยคำและความหมายให้บริสุทธิ์บริบูรณ์สิ้นเชิง
สัตว์ทั้งหลายที่มีธุลีคือกิเลสน้อยก็มีอยู่ สัตว์พวกนี้ หากไม่ได้ฟังธรรมย่อมเสื่อมจาก
คุณที่ควรได้รับ ผู้รู้ทั่วถึงธรรมจักมีเป็นแน่”**

เดิมทีศาลเจ้าพ่อ ผีปุดา ผีฟ้า ผีไทย ผีแถน ผีปอบ ผีเทวดา เป็นต้น ที่มีอยู่
มากมายตามหัวไร่ปลายนา คั่งน้ำ ชายป่า เชนเขา เจ้อมถ้ำริมผา ที่ชาวอีสานเคารพนับถือ
ถูกทำลายศรัทธาลงด้วยพลังจิตและธรรมอันแกร่งกล้าของพระกรรมฐาน กลิ่นธูปควัน
เทียนของบุคคลผู้ลุ่มหลงที่เคยพวยพุ่งกรุ่นไหม้นบไหว้ผีมาเป็นเวลายาวนาน บัดนี้ดับ
มอดศรัทธาลงแล้ว

- ๑ พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๔ ผู้ทรงสถาปนาคณะธรรมยุต
เมื่อจุลศักราช ๑๑๙๑ (พ.ศ. ๒๓๗๒)
- ๒ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ รัชกาลที่ ๙ เมื่อครั้งทรงผนวช
ทรงผนวชเมื่อวันที่ ๒๒ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๙๙

จากถิ่นฐานบ้านของผีได้กลายเป็นวัดวาอารามกรรมฐาน ผู้คนที่เคยหวาดผวากลับในอำนาจแห่งผี บัดนี้ได้กลายเป็นปวงกรรมชั่วแล้ว มือที่เคยจับไขว้ผี มาบัดนี้ได้จับไขว้ยึดมั่นในคุณพระรัตนตรัยแล้ว แผ่นดินที่เคยแห้งแล้งกลับเจริญงอกงามมีสง่าราศี ทุกสิ่งทุกอย่างที่เกิดขึ้นได้นี้ ส่วนหนึ่งมาจากความดีของพระกรรมฐานสายท่านพระอาจารย์มั่น ภูริทัตโต

หลวงปู่ศรี มหาวิโร ท่านพาคณะธุดงค์ธรรมยาตราอพยพไปทั่วทุกหัวระแหงที่ว่า ผิดุด!!! ท่านได้ชัยชนะในสิ่งเร้นลับเหล่านี้ จนได้ซื้อสิทธิ์ถอนภาคอีสานว่า “หลวงปู่ศรี ผีย่าน” ท่านได้สละในสิ่งที่ชาวโลกสละได้โดยยากคือ บุตร ภรรยา ทรัพย์สมบัติ ออกบวชตามเสด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แม้ใจจะยังอาลัยเสียดายอยู่ แต่ด้วยบุญญาบารมี น้ำใจของท่านจึงปล้ำ^๑ เป็นที่สุด นี่อาจเรียกได้ว่า “ใจถึงปรมาตม”^๒

ที่ผู้เขียนยกสิ่งเหล่านี้ขึ้นมากล่าวก็ด้วยเห็นว่า ลูกหลานอีสานอยู่ดีมีสุขขึ้นมาได้จนถึงทุกวันนี้ ส่วนหนึ่งก็ด้วยอาศัยธรรมะจากพระป่าเป็นเครื่องหล่อเลี้ยงกายและใจมาโดยตลอด

ภาคอีสานจึงเป็นภาคที่อุดมสมบูรณ์ ไปด้วยธรรมชาติ^๓ กลิ่นไอของพระธรรมแผ่ปกคลุมไปโดยทั่ว ซึ่งภาคอื่นๆ ประเทศอื่นๆ เขาไม่มี ชนทั้งหลายทั้งในประเทศและต่างประเทศจึงต้องมาแสวงบุญยังภาคอีสาน คนอีสานจึงควรมีมโนสำนึกรักหวงแหน วัดวาอาราม เสนาสนะป่า คำสอนของครูบาอาจารย์ วัฒนธรรม สถาปัตยกรรม และควรร่วมมือร่วมใจกันเชิดชูบูชา ถนอมรักษาพระผู้ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบในภาคอีสานเอาไว้ให้จงได้

หนังสือเล่มนี้นอกจากจะนำเสนอ ประวัติ คติธรรม ปฏิปทา พระธรรมเทศนาของหลวงปู่ศรี มหาวิโร แล้ว มองอีกด้านหนึ่งที่ซ่อนลึกลงไปในนั้นก็คือ จิตวิญญาณแห่งความเป็นคนภาคอีสานที่มีอารยธรรมเป็นปัจเจกในศาสตร์และศิลป์ อันเป็นจินตลีลาแห่งความดีงาม แผ่นดินอีสานจึงเป็นปฏิรูปเทศ^๔ ที่บุพเพทบุพเพตนาชน^๕ ได้ร่วมกันสรรค์สร้างเป็นมรดกตกทอดจนถึงพวกเราผู้เป็นลูกหลานเหลน

ที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ย่อมสรุปได้ว่า เป็นเพราะพระธรรมเทศนาของพระป่ากรรมฐานอันเป็นธรรมของจริงบริสุทธิ์ที่สุดส่วนนี้เอง ได้แผ่ไปจารึกฝังลึกหล่อหลอมจิตใจให้คนอีสานมีแนวโน้มเป็นเช่นนั้น ●

คณะผู้จัดทำ

๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๘

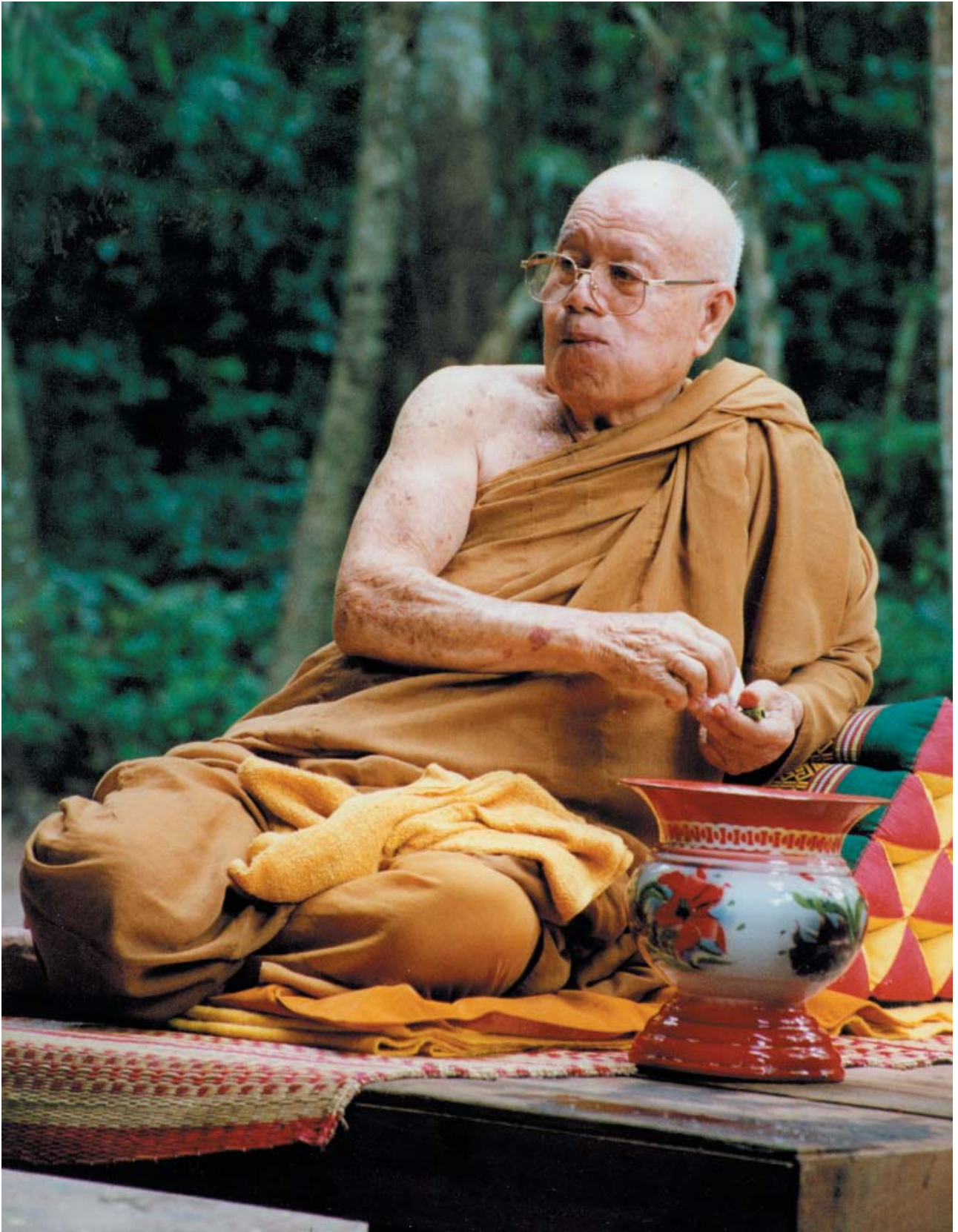
^๑ “ใจปล้ำ” ภาษาอีสาน หมายถึง ผู้เป็นนักเสียดสี กล้าได้ กล้าเสีย

^๒ “ใจถึงปรมาตม” หมายถึง ใจถึงพระนิพพาน

^๓ ธรรมชาติ คือ ที่เกิดแห่งธรรมหรือสภาพที่ทรงไว้ซึ่งความจริง

^๔ ปฏิรูปเทศ คือ สถานที่หรือทำเลเหมาะแก่การสร้างคุณงามความดี

^๕ บุพเพทบุพเพตนาชน คือ ชนผู้เคยสร้างคุณความดีมาในกาลก่อน

ปฐมบท

ความเป็นมาในการจัดทำประวัติ

เมื่อต้นปีพุทธศักราช ๒๕๔๕ คณะศิษย์ของพระเดชพระคุณพระเทพวิสุทธิมงคล (หลวงปู่ศรี มหาวิโร) นำโดยพระอาจารย์ทองอินทร์ กตปุญโญ และคณะศรัทธาที่มีความเคารพบูชา เลื่อมใสในมรรคปฏิปทาของหลวงปู่ศรี มหาวิโร มีความประสงค์ในการจัดทำหนังสือ ชีวประวัติ คติธรรม ปฏิปทา จุดประสงค์เพื่อเป็น “อาจารย์บูชา” เนื่องในวาระฉลองอายุครบ ๙๐ ปี และพิธีเปิดเจดีย์หินที่สร้างถวายบูชาคุณหลวงปู่ศรี มหาวิโร ณ วัดประชาคมวนาราม (ป่ากุง)

...จุดประสงค์เพื่อจารึกไว้เป็นประวัติศาสตร์ของพระพุทธศาสนาในเมืองสยาม ที่พระอริยสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้ารูปหนึ่ง ดำรงรักษาไว้ซึ่งพระธรรมวินัย มีประวัติอันเลิศล้ำ

...เพื่อเป็นเนติแบบอย่างแก่นุชนรุ่นหลัง ได้ประพฤติปฏิบัติตาม อันจะยังประโยชน์ตน และประโยชน์ผู้อื่นให้สำเร็จ

...เพื่อเป็นทางเกษมจากโยคะ เพราะว่าปฏิปทาของหลวงปู่ศรี มหาวิโร นั้นบ่งชี้ให้เห็นว่า ผู้ใดก็ตามพากเพียรพยายามประพฤติปฏิบัติตามธรรมที่พระพุทธองค์ทรงสั่งสอนอยู่ โลกก็ไม่พึงว่างจากพระอรหันต์

...เพื่อเป็นมรดกอีสานและยังเป็นการจรรโลงสืบต่ออายุพระพุทธศาสนา

คณะศิษย์ของพระเดชพระคุณหลวงปู่ศรี ที่ได้กล่าวไว้ในเบื้องต้น ได้มาอาราธนา นิมนต์ข้าพเจ้า และบอกถึงเจตนาในการจัดทำชีวประวัติ คติธรรมและปฏิปทาของท่าน อันจะเป็นการจารึกเกียรติคุณและความดีงามของท่าน เพราะองค์ท่านเองก็เป็นหนึ่งในศิษย์สายกรรมฐานของท่านพระอาจารย์มั่น ภูริทัตโต ที่ทรงคุณธรรม จริยธรรม และทรงคุณค่าหาได้ยากยิ่งในแผ่นดินสยาม

ข้าพเจ้าจึงเดินทางไปที่นัดหมาย ณ วัดประชาคมวนาราม (ป่ากุง) อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด เมื่อวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๔๖ พร้อมด้วยคณะดำเนินงาน เพื่อกราบคารวะและขออนุญาตจากท่านอย่างเป็นทางการด้วยตนเอง และสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้อง ตามเหตุสมควรเท่าที่จะหาได้ เมื่อถึงที่วัดป่ากุง ท่านเจ้าคุณพระราชธรรมานวัตร ซึ่งเป็นศิษย์รุ่นต้นๆ ขององค์หลวงปู่ ได้นำเข้าไปกราบท่านในห้องนอนที่จัดไว้ด้านศาลาปฏิบัติ ท่านเจ้าคุณได้กราบเรียนขอโอกาสท่านว่า

“หลวงปู่ ตอนนี้ก็อายุมากแล้ว ลูกหลานอยากจัดทำชีวประวัติเอาไว้ศึกษา เพื่อเป็นคติธรรมเป็นแบบอย่างแก่กุลบุตรสุดท้ายภายหลัง ครั้นเมื่อธาตุขันธ์แตกดับไปแล้ว โอวาทธรรมคำสั่งสอน ข้อวัตรปฏิบัติ ของดี ๆ ที่ควรจะได้จารึกจดจำเป็นแบบอย่าง เพื่อความสามัคคี ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ก็จะถูกทอดทิ้งไป ซึ่งเป็นสิ่งที่น่าเสียดาย ไปหาที่ไหนก็ไม่มี จะได้สมบูรณได้ ก็ในคราวที่หลวงปู่ยังมีธาตุขันธ์อยู่บริบูรณ์เท่านั้น กราบขอหลวงปู่จะอนุญาตให้เขาจัดทำได้หรือไม่ครับ”

หลวงปู่ศรี ท่านตอบเพียงสั้นๆ ว่า “อ้อ”

ท่านเจ้าคุณกราบเรียนย้ำถามท่านว่า “อ้อ หมายความว่าให้ทำอะไร?”

หลวงปู่ศรีท่านก็ตอบสั้นๆ อย่างเดิม แต่เพิ่มคำที่ตรงความหมายว่า “อ้อ...เอ็ดได้ (ทำได้)”

เมื่อท่านอนุญาตแล้ว ท่านเจ้าคุณฯ ก็หันมาพูดกับข้าพเจ้าว่า “คราวนี้สำเร็จเสียที พยายามทำกันมาหลายครั้งหลายหนแล้ว ก็ล้มเหลวกันไป ทำมาไม่รู้กี่รุ่นก็ไม่สำเร็จซักที เพราะทุกอย่างของหลวงปู่ ถ้าไม่อนุญาต ไม่มีทางทำสำเร็จได้” แล้วท่านก็ย้ำว่า “ผมว่าคราวนี้ต้องสำเร็จแน่ๆ”

เนื่องจากหลวงปู่ท่านสุขภาพไม่สู้จะดีนัก ครั้นเมื่อจะล้มภาษณ์ท่านก็เห็นว่าจะเป็น การรบกวนธาตุขันธ์ที่ชราภาพ ทั้งๆ ที่พระอาจารย์ทองอินทร์ซึ่งเป็นพระที่หลวงปู่ไว้วางใจในการ งานทุกอย่าง พระอาจารย์วิกรม(เฉ่า)ซึ่งเป็นพระเลขา พระอาจารย์ถาวรซึ่งเป็นพระอุปัชฌาย์ และศิษยานุศิษย์ทั้งบรรพชิตและฆราวาสได้ให้โอกาสเข้าหาท่านในเวลาสมควรได้เสมอ แต่ โอกาสนั้นก็ไม่ว่านายเพราะว่าท่านชราภาพ คณะทำงานจึงตั้งการทำงานไว้ ๔ แนวทาง

๑. นำแถบเสียงเทศน์และหนังสือของท่านทั้งหมดมาศึกษา
๒. นำบันทึกของท่านที่เป็นลายมือ บทความ บทกลอน มาเทียบศึกษา
๓. เมื่อสรุปออกมาทั้งหมดแล้วยังไม่ได้เรื่อง วิธีสุดท้ายก็จะเข้าไปกราบเรียนถามท่าน โดยตรง
๔. เดินทางไปสถานที่จริงทุกแห่งที่หลวงปู่เคยไป เพื่อศึกษาข้อมูลและสืบค้นให้ตรงตามความเป็นจริงให้มากที่สุด

ครั้นเมื่อข้าพเจ้าได้ฟังแถบเสียงของท่านเป็นภาษาอีสานทั้งหมดจำนวนหลายร้อย ม้วน โดยเฉพาะแถบเสียงพระธรรมเทศนาที่ท่านแสดงเป็นภาษาอีสานโบราณล้วน ๆ หาฟังได้ยากยิ่งนัก ลำนวนโวหารใช้ภาษาไพเราะจับจิตจับใจ แสดงเรื่องแก่นแท้ของจิต การดักจิต มีเอกลักษณ์เฉพาะองค์ท่านเอง และอ่านบันทึกที่มีทั้งหมด จึงเป็นที่เบาใจว่า ท่านได้จดบันทึกและเล่าเรื่องเก่าๆ ของท่านแทรกไว้ในขณะที่เทศน์เป็นอย่างดี จึงคิดว่า ของดีมีคุณค่าอย่างนี้ ต้องรีบนำมาบันทึกไว้เป็นมรดก อันจะก่อให้เกิดคุณประโยชน์แก่ พระพุทธศาสนาและลูกบุตรสุดท้ายภายหลัง ธรรมสมบัติอันล้ำค่าของพระผู้ทรงคุณค่านี้ ธรรม แก่จากพระแท้ ก็จะไม่สิ้นสูญหายวับไปกับกาลเวลา

จึงมีความมั่นใจว่าชีวประวัติ คติธรรม และปฏิบัติ อันน่าเลื่อมใสของท่าน ทาง คณะทำงานน่าจะจัดทำได้เป็นอย่างดี ถึงแม้ว่าจะต้องใช้เวลานานพอสมควรก็ตาม ย่อมเป็น สดุดียอดแห่งความคุ้มค่า เพราะองค์ท่านก็คือ “เพชรน้ำงาม” ศิษย์รุ่นสุดท้ายในวงศ์กรรมฐาน สายท่านพระอาจารย์มั่น ภูริทัตโต

...นี่เองคือปฐมบทแห่งการจัดทำหนังสือ **“หลวงปู่ศรี มหาวิโร พระผู้มากล้นด้วย บุญบารมี”** ●

บทนำ

มนุษย์บุคคลผู้มีบุญอุบัติขึ้นแล้วในถิ่นชนบท...
...เป็นผู้อันสาวกบารมีญาณ กระตุ้นเตือนแล้วในเนกขัมมะ...

มรรค ๘ อริยสัจ ๔ ที่พระพุทธองค์ทรงแสดง
มีบุคคลเห็นตามได้แล้ว...

ความจริงแห่งชีวิตที่เร้นลับมายาวนาน ถูกเปิดเผยแล้ว...

ธรรมเภาที่กักกองไปทั่วทุกทิศแล้ว...

พระมหาชัยมงคลเจดีย์อันยิ่งใหญ่ของเทวดาและมนุษย์ทั้งหลายถูกสร้างขึ้นแล้ว

บุคคลผู้หลับใหลด้วยกิเลสนิรรา ถูกปลุกให้ตื่นแล้ว...

กลิ่นธูปวันเพ็ญที่เคยพวยพุ่งเพราะการนับถือภูตผี

บัดนี้ได้ดับมอดลงแล้ว

ดวงใจสาธุชนเบิกบานแล้วเพราะได้รับแสงสุริยแห่งพระสัทธรรม...

กงล้อแห่งวัฏจักร วัฏจิต อันพาโลดแล่นไปในภพชาติน้อยใหญ่

บัดนี้ ถูกทำลายลงแล้ว...

พระผู้มีฌายานามว่า “เป็นผู้มากลั่นด้วยบุญบารมี”

ศิษย์รุ่นสุดท้ายของท่านพระอาจารย์มั่น ภูริทตฺโต ปรากฏแล้ว...

หลวงปู่ศรีเล่าประวัติ

ถิ่นฐานบ้านเกิด

พระเทพวิสุทธิมงคล หรือหลวงปู่ศรี มหาวิโร ท่านเกิดในตระกูล “ปักกะสีนัง” เกิดเมื่อวันศุกร์ที่ ๓ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๔๖๐ ตรงกับแรม ๘ ค่ำ เดือนหก ปีมะเมีย ณ บ้านขามป้อม ตำบลขามป้อม อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม เป็นบุตรของ นายอ่อนสี และ นางทุมจ้อย ปักกะสีนัง มีอาชีพทำนา ทำสวน ทำไร่ มีพี่น้องรวมกัน ๑๑ คน ดังนี้

๑. ด.ช.คำ	ปักกะสีนัง	เสียชีวิต
๒. แม่ชีเปียง	ไชลังเกต	เสียชีวิต
๓. นางเมือง	ปักกะสีนัง	เสียชีวิต
๔. ด.ช.ทา	ปักกะสีนัง	เสียชีวิต
๕. ด.ช.บุญจันทร์	ปักกะสีนัง	เสียชีวิต
๖. พระเทพวิสุทธิมงคล (ศรี มหาวิโร)		
๗. ด.ญ.เสาร์	ปักกะสีนัง	เสียชีวิต
๘. แม่ชีฝน	ประจักษ์โก	เสียชีวิต
๙. อาจารย์หล้า	ปักกะสีนัง	เสียชีวิต
๑๐. จ.ส.ต.สอน	ปักกะสีนัง	เสียชีวิต
๑๑. นายพร	ปักกะสีนัง	เสียชีวิต

- ๑ พระหลวงพ่่อ่อนศรี กิจจาภาไณ บิดาของหลวงปู่
- ๒ แม่ชีเปียง ไชลังเกต พี่สาวหลวงปู่

บรรพบุรุษเมืองวาปีปทุม

หลวงปู่ศรีเล่าเรื่องวาปีปทุมว่า “วาปีปทุมไม่มีภูเขาเลากา ไม่มีทิวผาเหวถ้ำ คนถิ่นแถวนี้เดิมย้ายถิ่นฐานมาจากทางย่านดอนมดแดง นครจำปาศักดิ์ พากันหอบลูกหอบหลานหนีภัยสงคราม ราชภัย และทุกข์ภัยคือความอดอยากแร้นแค้น มาตั้งถิ่นฐานที่เมืองวาปีปทุม

ทิศใต้ ติดต่อกับอำเภอยักษ์ภูมิ ดินแดนเสือโคร่งเสือเหลือง มีป่าดงตลอดแนว คือ ดงบัง, กุดอ้อ, นาเชือก, ทอดยาวไปถึงนาตุน

ทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ เป็นป่าดงครั่ง, ดงไม้ลำว, ดงป่าแดง, ดงขมิ้น

ด้านตะวันออก เป็นป่าดงไม้เค็ง (ไม้หางดำ) ซึ่งเป็นพันธุ์ไม้งาม

ทางด้านตะวันออกเฉียงเหนือ ของวาปีปทุมเป็นป่าดง โคกโจด, หวายาว, แดงเงาะ, โคกใหญ่ เป็นป่าดงดิบติดเขตเสือใกล้ ซึ่งเคยเป็นทางเสือผ่าน คือระหว่างทางจากตำบลหนองไฮถึงตำบลเสือใกล้ในปัจจุบัน

ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ มีป่าดงตลอดแนวคือ ดงเค็ง, ดงหนองแคนจรด ดงใหญ่, โคกสีทองกลาง, โคกเท่อเล่อ, ดงขามป้อม (บ้านเกิดหลวงปู่ศรี)

๑ บริเวณที่ตั้งบ้านเก่าของหลวงปู่
๒ ยู่กลางบ้านเก่าของหลวงปู่

ในสมัยเราเป็นเด็ก ตามลำห้วยหรือหนองบึงใหญ่ๆ ใกล้เคียง ราวป่า แถวถิ่นบ้านขามป้อม ในเวลาเช้าเย็นมักจะเห็นฝูงสัตว์ป่า ลิงค่าง บ่างชะนี หรือสัตว์ประเภทอื่นๆ พากันลงมากินน้ำ กันเป็นประจำ”

บ้านขามป้อมถิ่นมาตุภูมิ

บ้านขามป้อมบ้านเกิดของเรา...ก็เหมือนบ้านชาวอีสานทั่วไป ตั้งอยู่ท่ามกลางท้องทุ่ง หน้านาปลูกข้าว หน้านาปลูกผัก เสร็จจากฤดูทำนาก็ทำไร่ ทำไร่น้ำ ไร่ข้าวฟ่าง ถั่ว ผัก ปลูก นอกจากนั้นยังปลูกผักสวนครัวนานาชนิด ลำหรับบิดาของเราทำงานหนักเอาเบาสู้ ปฏิบัติตามคำสอนบูรพชนอีสานที่ว่า “ลูกแต่เด็ก ไปไต่ก่อนนา ไปนาก่อนไถ”^๑ ส่วนมารดา นั้นก็เช่นเดียวกันเป็นคนขยันไม่เกียจคร้าน เป็นแม่ศรีเรือน เมื่อว่างจากหน้านาท่านจะ อ้าวฝ้าย^๒ ขิดฝ้าย กวักไหมใส่เชิงอ้า^๓ ตัดตั้งฟืม^๔ แล้วจึงตำหูก^๕ พ่อแม่ของเราเข้าลักษณะ ที่โบราณท่านว่า “ผิวถ่อเมียพาย ผิวหาบเมียหาม” ท่านทั้งสองทำงานทำบุญ “หัวเพรียงกัน” หมายความว่า หัวใจและหัวคิดพร้อมเพรียงกันในการทำหน้าที่การงาน ไม่เกียจงอน แม้การ บุญการกุศลก็ทำพร้อมเพรียงกันทำ ไม่เคยขัดข้องหรือหมองใจกัน

^๑ หมายความว่า ตื่นแต่เช้ามีด ไปทำไร่ก่อนที่นาจะออกจากรวงรวง ไร่นาก่อนที่ไถจะขึ้น

^๒ อ้าวฝ้าย คือ การแยกฝ้ายออกจากเมล็ด

^๓ อ้า คือ โครงไม้ไผ่สำหรับม้วนเส้นไหม

^๔ ฟืม คือ ไม้กระแทกมีซี่

^๕ ตำหูก คือ ทอผ้า

ผืนที่นาของหลวงปู่ศรี

วิถีชีวิตดั้งเดิมของชาวอีสาน

๑	๒
๓	๔

- ๑ อ้าวฝ้าย
- ๒ ชิดฝ้าย
- ๓ กรักไหมใส่เชิงอ้าก
- ๔ พิมพ์ทำทุก

แผ่นหินแกะสลักที่เจดีย์หิน กล่าวถึง มารดาหลวงปู่ศรี สุนิมนิमत

มารดาสุนิมนิमत

พุทธศักราช ๒๔๕๔ ก่อนที่เราจะมาเกิด โยมมารดาของเราได้สุนิมนิमत (ฝัน) ว่า....

“ในราตรีดีกสัต์ ได้ฝันเห็นดาวดวงหนึ่งมีแสงรัศมีเปล่งสุกสกาวโชติช่วงลอยเด่น ประหนึ่งว่าอยู่ในเมืองฟ้าเมืองสวรรค์ อร่ามงามยิ่ง หาที่ต้องติมิได้เลย

ในภาพแห่งความฝันนั้นยังเห็นเหล่าท่านผู้มีบุญประพาศศีลธรรมอันดีงาม สงบเยือกเย็น ปรากฏเห็นเหล่าทวยเทพเหาะรายล้อมคารวะ เวียนไหว้ดวงดาวจรัสแสง งามเด่นนั้น

แล้วอีกไม่นานนักดาวดวงงามเด่นนั้นก็ลอยหมุนวนลงมาจากสรวงสวรรค์ มาสู่ท้องฟ้า นภาภาค และลงสู่พื้นแผ่นดิน หล่นร่วงลงมาอยู่ตรงเบื้องหน้า สวยงามสดใสเกินที่จะกล่าว มารดาจึงรีบเอากะพุ้มมือทั้งสองยื่นออกมารับ

ในฝันนั้นได้เกิดความปีติยินดียิ่งกว่าได้สมบัติใด ๆ แม้ตื่นจากฝันปีตินั้นก็ยังคง ปรากฏอยู่ ประหนึ่งว่าความฝันนั้นเป็นความจริง”

โหรผูกดวงทำนายชะตาชีวิต

เมื่อโยมแม่ฝันอย่างนั้น ด้วยความตื่นเต้นดีใจเป็นอย่างยิ่ง จึงนำความฝันอันเป็นมงคลนั้นไปเล่าให้ตากัญชาภัยยายแคะ ปูสมบัติกับย่าแฮดฟัง และบอกเรื่องราวที่ตนตั้งครรภ์ ท่านเหล่านั้นจึงปรึกษากันเพื่อจะทำนายฝัน โดยตามหมอโหรในหมู่บ้านมาผูกดวง หมอโหรได้ทายชะตาชีวิตไว้ว่า

“ความฝันนี้เป็นฝันดีพิเศษนัก ไม่พึงปรากฏแก่ใครได้ง่าย ชะรอยจะเป็นบุญบันดาล พวกท่านจะได้คนเอกเป็นมิ่งมงคลมาเกิดในตระกูล “ปีกกระส้าน” จะต้องเป็นบุรุษรตน์ ชายชาติอาชาไนยเป็นแน่แท้ และจะได้ออกบวชมีชื่อเสียงโด่งดังกระฉ่อนไปทั่วทุกทิศ มีคนนับถือมากมาย ได้ก้าวเดินตามรอยบาทพระศาสดาสมกับเป็นศากยบุตรพุทธชินโรส และได้สร้างขอบเขตสีมาอารามใหญ่โต”

และหมอโหรได้ทำนายต่อไปอีกนัยหนึ่งว่า

“อีก ๙ เดือนข้างหน้าตรงกับเดือนพฤษภาคม เดือนหก ปีมะเมียอันเป็นปีม้า เด็กคนนี้จะตกคลอดออกจากครรภ์ ตามโหราศาสตร์โบราณ ท่านถือว่าขี่ม้ามาเกิด อันเป็นม้าอัสวเทพ มีนิสัยปรับตัวเองได้อย่างรวดเร็ว เวลาดีจะดีสุดพรรณนา จะทำอะไรจะต้องทำให้ได้ เอาใจคนเก่ง สุภาพเรียบร้อย ชอบช่วยเหลือคนอื่น ชอบทำอะไรที่ทำความดี เป็นคนระห่ำ มักมีผู้ทรงคุณวุฒิเป็นเพื่อนมาก เกลียดคนไม่ตรงเวลา และไม่รักษาคำพูด เป็นคนซื่อสัตย์แต่ไม่ยอมเสียเปรียบ มีไหวพริบในการตกลงหรือเปลี่ยนใจในพริบตา”

คนมีบุญจะมากเกิด

ปู่ย่าตายายและญาติพี่น้องเหล่านั้น เมื่อได้ทราบคำทำนายเช่นนั้น ก็มีความปีติยินดีเป็นอย่างยิ่ง เพราะว่าโยมแม่ของเราได้เคยคลอดลูกออกมาเป็นผู้ชายหลายคน แต่ว่าตายหมด ท่านจึงคิดว่า “คราวนี้จะได้นคนบุญมากเกิด จะต้องดูแลรักษาจนอมเลี้ยงระมัดระวังเป็นอย่างดี ในขณะที่ตั้งครรภ์ต้องรักษาศีล ๕ ไหว้พระสวดมนต์ ทำบุญทำทานอย่าให้ขาด” แม้ขณะที่อยู่ในครรภ์ญาติพี่น้องชาวบ้านต่างให้ความนับถือ โดยถือเหตุว่า “คนมีบุญจะมากเกิด”

หลวงปู่ศรีท่านกล่าวเน้นย้ำในเรื่องนี้ว่า “ด้วยเหตุนี้เมื่อเราเกิดแล้ว บิดามารดาและญาติฯ จึงรักเรามาก ไม่เคยดูต่ำกว่ากล่าวด้วยคำพูดอันหยาบ ตามใจทุกอย่าง เราทำอะไรผิดนิดผิดหน้อยคำน้อยก็ไม่เคยบ่น อยากได้อะไรบิดามารดาสรรหามาให้จนหมด ถึงวันพระวันสำคัญ ญาติพี่น้องชาวบ้านต่างหาคดอกไม้มานบูชาเรา โดยถือเหตุว่า “คนมีบุญได้มากเกิดแล้ว”

แม่นั่งสมาธิในป่าช้า

นี่เป็นเรื่องแปลกที่น่าคิดน่าพิจารณา ทางโลกอาจจะว่าแปลกประหลาดผิดเพี้ยนไปก็ได้ แต่ในทางธรรมเป็นเรื่องที่ชวนคิดพิจารณา ดังพระพุทธองค์ทรงตรัสไว้ในหลักอภัยปัจฉยตาว่า

“เพราะมีเหตุอย่างนี้ จึงต้องมีผลอย่างนั้น หรือเมื่อสิ่งนี้มี สิ่งนี้จึงมี เมื่อสิ่งนี้เกิดขึ้น สิ่งนี้จึงเกิดขึ้น”

ในขณะที่โยมแม่กำลังนอนอยู่กรรม (อยู่ไฟ) นั้น ในยามค่ำคืนดึกสงัดเดือนมืดสนิท ไม่ทราบว่ามีอะไรมาดลจิตดลใจท่านให้เดินเข้าไปในป่าช้าเพียงคนเดียว พอถึงเวลารุ่งสาง โยมพ่อ ญาติพี่น้อง ตลอดจนชาวบ้านเกิดการโกลาหลกันใหญ่ว่า อีทุมจ้อย มั่นหายไปไหน (หายไปไหน) ในห้องอยู่ไฟก็ไม่มี จะมีก็เพียงแต่ทารกตัวน้อยๆ นอนนิ่งอยู่ไม่ร้องไห้ ส่วนแม่ของมั่นหายไปไหน ต่างคนก็ต่างถามหา เทียวถามและค้นหากันจ้าละหวั่น มีบางคนเก่งในการสะกดรอยสัตว์ป่า จึงชี้ทางบอกว่ารอยเท้าอีทุมจ้อยมั่นไปทางป่าช้าอันเป็นป่าดงดิบนั้น คนทั้งหลายก็แหกกันเดินเป็นขบวนไปทางป่าช้าที่เผาศพ

เมื่อคนทั้งหลายพากันติดตามไป ภาพที่ปรากฏในป่าช้าเบื้องหน้านั้นคือ นางทุมจ้อย กำลังนั่งสมาธิอยู่ต่อหน้ากองฟอนที่เผาศพใหม่ๆ กลิ่นไอแห่งศพยังคุกรุ่นอยู่ กิริยาของนางสงบนิ่ง หน้าตาผ่องใส เหมือนไม่ใช่คนอยู่ไฟหรือคลอดมาใหม่ๆ โยมพ่อและญาติๆ จึงนำโยมแม่

บริเวณศาลาวัดขามป้อม เดิมเป็นป่าช้า ภายหลังถูกสร้างเป็นวัด

แผ่นหินทรายแกะสลักที่เจดีย์หิน หลวงปู่ศรี กล่าวถึงแม่ท่านนั่งสมาธิในป่าช้า

กลับบ้าน พร้อมกับคำถามที่เกิดขึ้นกับหัวใจทุก ๆ คนว่า มันเกิดอะไรขึ้น ธรรมบันดาลหรือ หรือว่าเทพบันดาล ก็หรือว่าผีห่าซาตานดาลใจ

...ถ้าหากธรรมบันดาล ทำไมต้องมาในที่ชาวโลกเขาว่าเป็นอัปมงคล

...ถ้าหากว่าผีห่าซาตานนำไป ทำไมจึงไปนั่งสมาธิ

...ถ้าเป็นเทวดาดาลใจ ทำไมต้องพามาป่าช้า อันเป็นป่าหนาทึบน่าสะพรึงกลัว มีสัตว์ร้ายๆ อาศัยอยู่ ซึ่งเป็นที่ผู้คนไม่สัจจรไปมา

“แล้วเกิดอะไรขึ้น” ต่างคนต่างซุบซิบซักถามโต้ตอบซึ่งกันและกันงุ่นงาย

เมื่อมีคนถามโยมแม่ทุมจ้อยท่านก็ไม่พูดว่าอะไร เพียงแต่บอกว่า

“กูก็ไม่รู้เหมือนกัน ถ้าพวกมึงอยากรู้ก็ไปถามผีป่าเทวดาเอาเด้อ”

เมื่อโยมแม่พูดอย่างนั้น ผู้คนก็เลิกถามกันไปเอง ด้วยเหตุนี้หลวงปู่ศรี มหาวิโร ในสมัยเป็นเด็กนั้นท่านจึงเป็นที่พิศวง และเป็นที่จับตามองจากญาติพี่น้องและชาวบ้าน ที่มีความเชื่อนับถือเป็นประดุจเทพเจ้า ท่านจึงเป็นเด็กที่พิเศษที่สุดในหมู่บ้านนั้น แม่ท่าน จะเจริญวัยเติบโตใหญ่ขึ้นโดยลำดับ แต่ความเชื่อของชาวบ้านที่ว่า “ท่านเป็นผู้มีบุญมาเกิด” นั้น ก็ยังไม่จางหายไป

ทุก ๆ คน ต่างจับจ้องตาดูทารกน้อย เด็กน้อย เด็กชาย และนายศรีคนนั้นมาโดยตลอด ว่า อนาคตกาลข้างหน้าจะเป็นอย่างไรที่น่าอัศจรรย์ให้ใครทำนายไว้บ้างหรือเปล่าหนอ

ใจกุศลเก็บดอกไม้ตามทุ่งนาไปถวายพระ

“...เราเป็นเด็กพ่อแม่ก็สอนให้ทำงานง่าย ๆ ซี่ควายออกไปเลี้ยงตามท้องทุ่ง คอยเฝ้าดูมิให้มันไปเหยียบย่ำพืชไร่พืชสวนข้าวกล้าของชาวบ้าน ยามเย็นไล่ควายเข้าคอก ก่อไฟไต้ยุ้งให้มัน แล้วก็ช่วยพ่อแม่ตักน้ำห่าน้ำรดผัก สวนพริก สวนยาสูบ ถูทำนาช่วยห่านาคอนต้นกล้าไปยังแปลงนาที่จะปักดำ ถูเก็บเกี่ยว เรียงฟ่อนข้าวมัดด้วยตอกนำขึ้นสู่ลานลอม ชีวิตในท้องทุ่งสนุกสนานตามฤดูกาลไม่น่าเบื่อ

...ตามท้องไร่นาทุ่งนามีธรรมชาติตาดีตาขึ้น ยิ่งในปลายฝนต้นหนาวตั้งแต่เดือนยี่เรื่อยไปจนถึงเดือนสาม ปาดงดอกไม้บานสะพรั่งไปทั่วป่า ส่งกลิ่นหอมหวานชวนให้เด็ดดม เช่น ดอกสมัน ดอกเล็บมือนางซ้อน ดอกพยอมดง ดอกสารภี ลำดวน คัดเค้า ดอกจิก ดอกรัง ดอกนมวัว ดอกนมแมว ดอกเหมือด ดอกกระถินป่า เป็นต้น ในฤดูที่ดอกไม้บาน เราและเพื่อนที่กำลังไล่ควายกลับบ้าน ในยามเย็น ต้องพากันแะปิ่น โน้ม คั่ว หักเอากิ่งที่มีดอกบานสะพรั่ง ถูติดมือกลับมาคนละกิ่งสองกิ่ง เพื่อให้พ่อแม่ได้บูชาพระในตอนเย็นและถวายพระในตอนเช้า เรามีนิสัยนี้ในบุญกุศลเสมอ **นี่คงเป็นเพราะบุญกรรมที่เคยทำในบพเพชาติ**

ทำบุญตักบาตร เป็นประเพณีนิยมเช้าของชาวอีสาน

วิถีชีวิตดั้งเดิมของชาวอีสาน

๑	๒
๓	๔

- ๑ ทาบกฐนน้ำ
- ๒ ต้มผักปลา
- ๓ ฟาดข้าว
- ๔ เลี้ยงวัวควาย

พ่อแม่รักมาก ตามใจเกือบไม่ได้ดี

...เราไม่มีความไม่พอใจกับพ่อแม่ เพราะว่าได้พิจารณาเห็นในสมัยที่ยังเป็นเด็กน้อยพ่อแม่รักหลาย (รักมากมาย) จึงเป็นการเสริมจิตใจให้เคยชินจนเป็นนิสัยสอนยาก ตอนหลังเมื่อมาสอนตนเองจึงสอนยาก เป็นเหตุให้คิดถึงว่า

“เป็นเพราะพ่อแม่ทำดีกับเราไว้มาก รักเรามาก ผู้คนก็รักเรามาก เอาใจเรามาก เราจึงปล่อยใจไหลเลยไปตามกิเลสจนเคยชิน เป็นนิสัยเกือบจะไม่ได้ดี ถ้าหากว่าพ่อแม่ท่านดัดนิสัยของเราหนัก ๆ สักหน่อย เราคงไม่สอนยากถึงขนาดนี้” (อันนี้เราทวนระลึกในสมัยที่เราปฏิบัติธรรมสละตาย)

ที่พ่อแม่รักมากเพราะเราเป็นลูกชายคนเดียวที่เหลืออยู่ในขณะนั้น เป็นเด็กป่วยเป็นฝีดาษช่วงนั้นระบาดหนัก เกือบล้มเกือบตายอยู่หลายครั้งหลายคราว เรายังจำได้ไม่ลืมสมัยยังเป็นเด็กน้อย ๆ พ่อแม่ก็เคยมีลูกผู้ชายแต่ว่าตายหมดเหลือแต่เราคนเดียว นอกนั้นมีแต่ลูกผู้หญิงเต็มไปหมด ในระยะอายุ ๕ - ๖ ปี เราเองเป็นเด็ก ป่วยหนักอาการปางตาย พ่อแม่ก็พยายามรักษา ในที่สุดก็หายป่วย

ด้วยความดีใจเป็นอย่างยิ่งพ่อแม่จึงเอากะโตก* (ขันโตก) มาให้หนึ่ง แล้วให้พวกพี่สาวน้องสาวเอาดอกไม้มากราบมาไหว้กัน อันนี้เราจำไม่เคยลืม พ่อแม่ของเรามีความเชื่อเป็นอย่างมากกว่าเราเป็นบุคคลที่สำคัญ ลักษณะไม่เหมือนเด็กทั่วไป เมื่อเราโตขึ้นจะได้ดิบได้ดี จึงให้พี่น้องทั้งหมดเคารพ หลังจากกลับมาจากโรงเรียนพี่น้องก็จะไปกราบไหว้

นิมิตเห็นคนตายตั้งแต่เด็ก

ในขณะที่เป็นเด็กน้อยอยู่นั้น เมื่อนอนหลับลง จิตมันจะดิ่งลงเหมือนคนตกตึก แล้วไปปรากฏนิมิต เห็นคนล้มตาย เห็นซากศพ เห็นคนหัวขาดเป็นจำนวนมาก ศพคนตายนอนเกลื่อนกล่นทับถมกันเหมือนกองภูเขา น่าขยะแขยงน่าสะพรึงกลัวเป็นที่สุด จิตแสดงนิมิตให้เห็นเป็นอาการต่าง ๆ ว่า คราวไหนเกิด คราวไหนตาย เห็นร่างตัวเองเที่ยวเกิดเที่ยวตาย การเกิดแต่ละชาติพ่อแม่ก็เปลี่ยนไปไม่ซ้ำกัน เปลี่ยนรูปร่างลักษณะไปเรื่อย ๆ ประหนึ่งว่าเหล่าสัตว์โลกนี้ ผู้ที่ไม่เคยเกี่ยวข้องเป็นญาติพี่น้องกันไม่มีในโลก

บางทีผู้ที่เคยเกิดเป็นแม่เราในชาติปางก่อน ในชาติต่อมาก็มาเกิดเป็นเมียเรา บางทีพี่หญิงหรือน้องสาวก็เคยมาเกิดเป็นแม่เรา บางทีพ่อก็เคยมาเกิดเป็นลูกของเรา ภาพชาตินี้ช่างวุ่นวาย ร้อยอันพันอย่างจริง ๆ จิตนิมิตเห็นภาพชาติต่าง ๆ ไม่รู้ว่าใครต่อใคร เกิดเป็นอะไร ต่ออะไรบ้าง เป็นไปต่าง ๆ ยุ่งเหยิงวุ่นวายแต่กับการเกิดแก่เจ็บตาย

* กระโตกหรือขันโตก หมายถึง ภาชนะสานด้วยไม้ไผ่ ทาด้วยชันผสมน้ำมันยาง แล้วใช้ รักษาทับอีกชั้นหนึ่ง

ปรากฏเห็นความเที่ยงแท้แน่นอนเพียงอย่างเดียวว่า พระพุทธเจ้าเท่านั้นที่ทรงได้รับ
พุทธพยากรณ์จากพระพุทธเจ้าองค์ก่อน ๆ ว่าจะได้เป็นพระพุทธเจ้าในอนาคตกาลข้างหน้า
จึงจะมีพ่อเดียวแม่เดียวจนกระทั่งท่านตรัสรู้อนุตรสัมมาสัมโพธิญาณได้

แต่สำหรับสัตว์โลกทั่วไปแล้วปนเปกันเรื่องภพชาติที่อาศัยกิเลสและกรรมเป็นเครื่อง
นำทาง แต่สำหรับเหล่าสัตว์ที่มีตบอด เทบจะมอญย้อนหลังไม่ออกว่าเคยเป็นอะไรต่อมิอะไร
ใครบ้างหนอเคยเกิดเป็นลูกใครหลานใครเหลนใคร

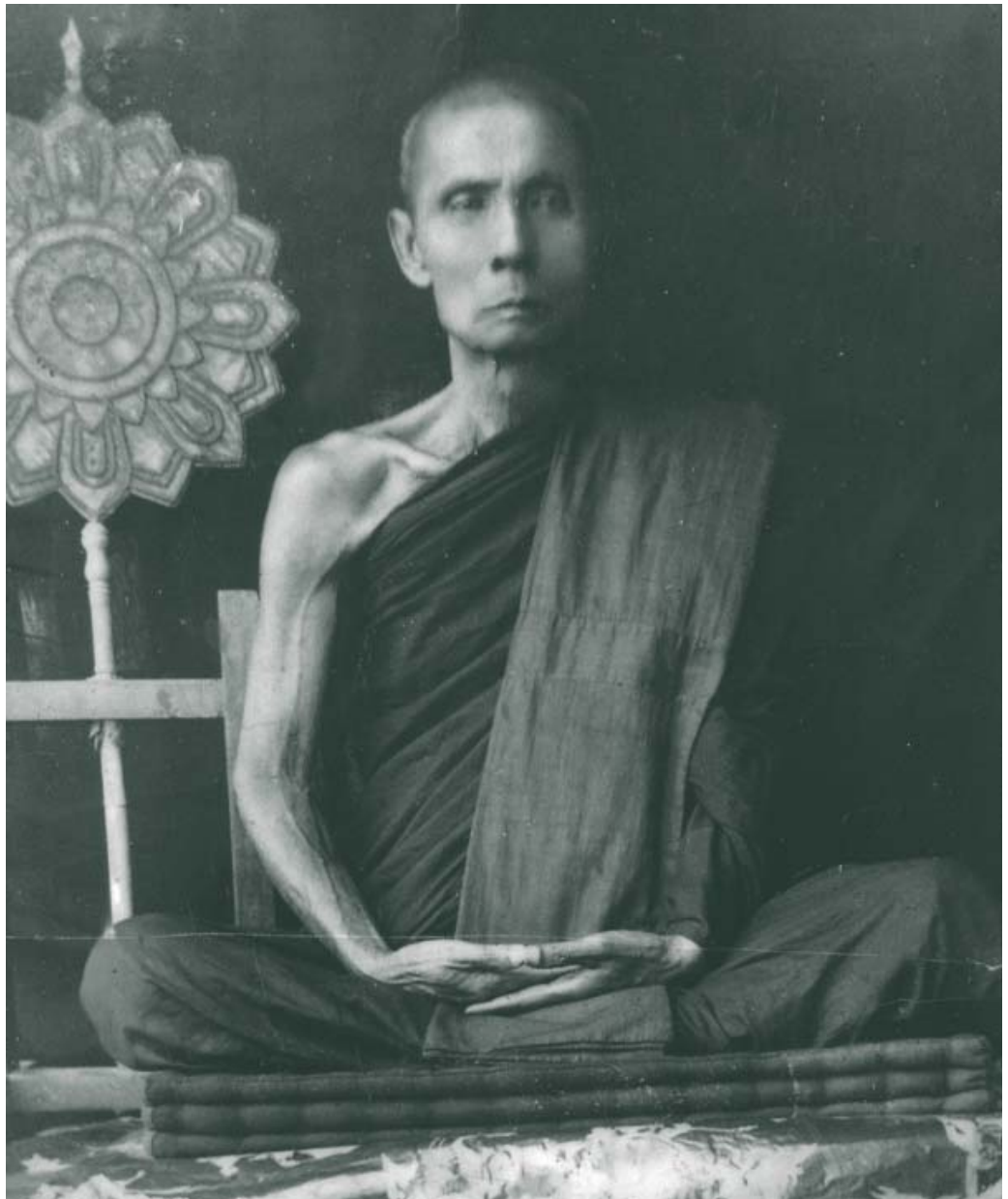
บางที่ผู้ที่เคยเป็นพ่อกลับมาเกิดเป็นลูก ก็ถูกผู้ที่เป็นลูกเขียนตีกีเท่ากับตีพ่อตัวเอง
วิฆวนสับสนวุ่นวายกันอย่างนี้ บางที่ก็นำหัวเราะ บางที่ก็นำร้องไห้ ไม่ทราบว่าจะหัวเราะหรือ
ว่าจะร้องไห้ จิตเกิดสลดสังเวชสุดประมาณ เกิดความตื่นเต้นและตื่นกลัว ในสิ่งที่จิตพบเห็น
ไปพร้อม ๆ กัน

ในบางครั้งภาพนิมิตเหล่านั้นก็แสดงอาการเกิดขึ้นตั้งอยู่และดับไป จึงมักจะตื่นขึ้นมา
ในกลางดึก พ่อแม่ก็มาโอบโอบให้นอน สอนให้สวดมนต์ จึงนอนหลับต่อไปได้อีก

เราจึงมาพิจารณาได้ตอนหลังที่ได้ปฏิบัติธรรมรู้เรื่องจิตใจแล้วว่า นี่มันเรื่องของสมาธิ
ทั้งดุ้น เป็นสมาธิที่มีความรู้ แต่สติตามไม่ทันความรู้ สมาธิที่เป็นมาตั้งแต่เด็กจึงยังใช้
ประโยชน์ไม่ได้ แต่ถ้าหากพ่อแม่ไม่ตามใจ คอยดัดนิสัย คอยดูด่าว่ากล่าวไม่ตามใจแล้วละก็
เราจะรู้เห็นธรรมะได้ตั้งแต่วัยเด็กและเข้าทางธรรมได้สนิทเร็วกว่านี้ และจะได้ดีเร็วขึ้นกว่า
นี้อีก ไม่เสียเวลาเนิ่นนาน ถ้าหากได้ครูบาอาจารย์ที่รู้จริงในทางธรรมมาอบรมสั่งสอน

ภาพสุภะกรรมฐาน เปรียบเทียบนิมิตในวัยเด็กของหลวงปู่ศรี มหาวิโร

ท่านพระครูโพธิภิกขุ (บุญมี อินทโชโต) พระอุปัชฌาย์ของหลวงปู่ศรีสมัยบวชเป็นสามเณร

ไม่มีนิสัยในทางหลอกลวงคนอื่น

ในขณะเป็นสามเณรอยู่วัดบ้านขามป้อม พวกพระในวัดบางรูปฉลาดมีความรู้ พวกนั้นบ่มทำเหรียญกษาปณ์ปลอม (เงินปลอม) ขาวแจ้งถึงตำรวจ เขาจึงเข้ามาไล่จับ พระเณรพากันวิ่งหนีหัวซุกหัวซุน พยายามพากันเอาไต่และถึงที่บรรจุกษาปณ์ต่าง ๆ เหล่านั้นไปโยนทิ้งลงในสระน้ำตรงศาลาวัด (ปัจจุบันนี้เขาถมหมดแล้ว) เราเองไม่ได้ร่วมทำกับเพื่อนพระเณรมีแต่ยืนหัวเราะดูอยู่ ไม่ได้ร่วมไม้ร่วมมือกับเขา เพราะไม่มีนิสัยในทางหลอกลวงคนอื่น

- ๑ บ้านชามป้อม อำเภอลำปำ จังหวัดมหาสารคาม
- ๒ ศาลาการเปรียญหลังเก่า วัดบ้านชามป้อมที่หลวงปู่เรียนหนังสือในวัยเด็ก

๑ พระอุโบสถวัดบ้านขามป้อม
๒ ศาลาการเปรียญหลังใหม่ วัดบ้านขามป้อม

เป็นเด็กชอบเล่นเป็นพระ

นิสัยของเราเป็นคนไม่ยอมใครง่าย ๆ มาตั้งแต่ไหนแต่ไร แม้แต่เวลาเล่นในวัยเด็ก ถึงจะเป็นการเล่นแต่ก็ต้องเอาชนะให้ได้เสมอ สมัยก่อนวันคือวันพระ เวลาเล่นตามประสาเด็ก ๆ ต้องเล่นเป็นพระ เอาผ้าพาดเฉียงป่าเหมือนพระท่มจีวรนั่งบนตั่งหรือเตียง แล้วจะให้พี่ ๆ น้อง ๆ เพื่อน ๆ แต่งขันหมากเบ็ง* มาทุกคน ยกมาถวายแสดงสมมา* คารวะ ถ้าไม่ทำมา เราจะแกล้งจะร้องห่มร้องไห้ฟูมฟาย จนกระทั่งพวกเขาทำขันหมากเบ็งมาครบหมดทุกคน เสร็จแล้วจึงจะแกล้งให้พร ยถาสัพพีฯ เพราะเราเคยบวชเณรมาก่อนให้พรเป็น

เมื่อเลิกการเล่นเรียบร้อยแล้ว เราจะมาแอบนั่งหัวเราะ พอใจภายหลังคนเดียว เพราะแกล้งพี่ ๆ น้อง ๆ เพื่อน ๆ ได้สำเร็จ

หลวงปู่ศรีท่านเล่าอย่างอารมณ์ดี ตोकย้ำว่า “อัยย! แต่ก่อนเรามันไม่ยอมใครง่าย ๆ นะ เรายี่”

การศึกษา

เมื่อสึกจากสามเณรแล้ว โยมพ่อโยมแม่ได้นำเราไปฝากไว้ที่บ้าน **คุณครูประจบ ประจิระ** ในอำเภอลำปำ เพื่อเข้ารับการศึกษาต่อชั้นประถม ๕ และประถม ๖ ซึ่งมีเฉพาะแต่ในตัวเมืองลำปำเท่านั้น ก่อนไปคุณตาภักุษาได้อบรมสั่งสอนเราผู้เป็นหลานให้ตระหนักอยู่เสมอว่า

“ถ้าอยากรู้วาระสชาติของชีวิตว่าหนักหรือลำบาก สู้ทนกล้ำกลืนแค่นั้น ให้ลองไปอยู่กับคนอื่นบ้านอื่นที่เขาเหนือกว่าเรา มีสิทธิ์ว่ากล่าวชมเรา เราไปอยู่กับเขาต้องเป็นคนรับใช้เขา ลำพองอยู่กับพ่อแม่ที่รักเราอย่างเดียว เราจะไม่มีวันได้ลิ้มรสหรือพบความทุกข์ยากลำบากใจอย่างแท้จริง หลานเอ๊ย!...จงรู้จักมุมานะพากเพียรเรียนวิชาเพื่อความก้าวหน้าสูงขึ้นชีวิตที่ลำบากตั้งแต่ต้นจึงมักมีผลดีในบั้นปลาย ให้จดจำคำสอนของตาเอาไว้”

* ขันหมากเบ็ง หมายถึง พานสำหรับใส่เครื่องสักการะ มีข้าวตอก ดอกไม้ ธูปเทียน จัด ๕ คู่ เรียกว่าขันธ ๕,

๘ คู่เรียกขันธ ๘ เย็บใบกล้วยติดกันเป็นแหวนบนหมอนดอกไม้มธูปเทียนเข้า

** สมมา คือ การขอโทษ ขอให้ยกโทษ

โรงเรียนสารคามพิทยาคม
(ภาพถ่ายปัจจุบัน)
เป็นโรงเรียนที่มีชื่อเสียงประจำ
จังหวัดมหาสารคาม ที่หลวงปู่ศรี
เรียนชั้นมัธยมปีที่ ๑-๓

โรงเรียนสารคามพิทยาคม

ครั้นสำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ที่โรงเรียนประจำอำเภอลำทะเมนชัย ในปี พ.ศ. ๒๔๗๘ เราจึงได้โอกาสเข้าไปศึกษาต่อมัธยมศึกษาปีที่ ๑-๒-๓ ที่จังหวัดมหาสารคาม

เรียนที่โรงเรียนสารคามพิทยาคม เป็นโรงเรียนที่มีชื่อเสียงประจำจังหวัดมหาสารคาม และอาศัยพักเป็นเด็กวัดอยู่กับพระที่วัดโพธิ์ในตัวจังหวัด มีความตื่นตาตื่นใจในชีวิตเมือง ได้เห็นรถยนต์ มีคนถีบจักรยานหนาดำขึ้น แต่ถนนหนทางแม้อยู่ในตัวจังหวัดก็ยังคงเป็นดินลูกรัง กรวดหินปนทราย

เป็นเด็กวัดต้องไหว้พระสวดมนต์ กวาดลานวัด ทำความสะอาดศาลา หิ้วบิณฑบาตตามหลังพระภิกษุสามเณร เชื่อฟังคำสั่งสอนของท่าน ใครไม่เชื่อฟังท่านก็ไล่ไปไม่ให้อยู่ หลวงปู่หลวงตาในวัดนั้นท่านจะสอนอยู่เสมอว่า

“เธอได้ทั้งนาทั้งไร่มาศึกษาเล่าเรียน จงตั้งใจเรียนจริง ให้ตื่นแต่ตีสี่ (เช้า) ตีห้า (เช้า) แต่หนุ่ม เรียนให้ได้เป็นเจ้าคนนายคน วายเมเถว บุริโส เกิดเป็นชายต้องพยายามร่ำเรียนจนประสบความสำเร็จ เธอจงมีน้ำอดน้ำทน เข้มแข็ง มุ่งความก้าวหน้าจริงจัง โดยถือคติที่ว่า “มักง่ายได้ยาก ลำบากได้ดี”

หรือคำโบราณอีสานท่านสอนไว้ว่า “ค้นบ่ออกจากบ้าน บ่เห็นด่านแดนไกล ค้นบ่ไปหาเฮียนกะบ่มีความรู้”*

เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๐ จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ จากโรงเรียนสารคามพิทยาคม ตามความตั้งใจ

วัยหนุ่มแข็งแรง เกินบุรุษทั่วไป

ในเพศฆราวาสของหลวงปู่ศรีนั้น ท่านเป็นหนุ่มรูปร่างเพรียว ไม่อ้วน มะขามข้อเดียว ต้นๆ กล้ามเป็นมัดๆ ชอบ การชกมวยเป็นกีฬา ชกมวยชนะทุกครั้ง จนกระทั่งคนถิ่นแถบนั้นไม่มีใครกล้าขึ้น ต่อกรด้วย เพราะใครขึ้นชกด้วยโดนหมัด คาวเทีแทบทุกราย เกิดมาไม่เคยฆ่าสัตว์ ไม่กินของดิบ ไปทำไร่ไถนา เจอกบเหี้ยด จับโยนออก ไม่เหยียบไม่ฆ่า พ่อแม่จับ กบเหี้ยดใส่ช่องใส่ตุ้มไว้ ก็แอบไปปล่อย วันศุกร์ไปฟังเทศน์ฟังธรรม จำศีล สบาย ไม่เคี้ยวหมาก ยาไม่เมาไม่สูบ เป็นคน หมดขัน ทำการงานและร่ำเรียนหนังสือ ไม่เป็นคนขี้เล่น ไม่โกรธเคียดแค้น ทำ อะไรทำจริง แข็งแรงเกินคน มีดตะขอ ขวานที่ใช้สำหรับฟันถางป่าท่านลับคมกริบ เช่น ถากถางฟันป่าปลูกฝ้าย ท่านทำคนเดียวได้มากกว่าคนงานทำถึง ๕ คน สามารถขุดบ่อน้ำได้วันละ ๓ บ่อ โดยลึก บ่อละ ๓ เมตร

มีที่นาหลายร้อยไร่ ในฤดูทำนาปลูก ข้าว ดำนาเก่ง กล้ามมัดแล้วดำเลย ไม่ตี ตมออก (ไม่เอาโคลนตมออก)

ในฤดูเก็บเกี่ยว เพียงคืนเดียวตี ข้าวได้ถึง ๔ วง ทำนาได้ข้าวปีละ ๔๐ หมื่น ปลูกยาได้ปีละ ๔๐ กระทอ ปลูก ยาก็ได้มากกว่าคนอื่น ๆ เป็นคนขยัน ทำกระบุงและตะกร้าโดยใช้ไม้ไผ่ สานยุ่ง จักสานตาเร็วเป็นหาบลูกใหญ่ ไม่ซื้อเลย จักสานเอง หาบน้ำแก่ง ตื่นตีกลูกเข้า ชอบอ่านหนังสือ

๑ สวนยาสูบ

๒ เกียวข้าว

มัดฟ่อนข้าว

รับราชการครู

ปี พ.ศ. ๒๕๔๑ สอบบรรจุครูได้ เริ่มรับราชการครูที่โรงเรียนวัดบ้านชาดฝางหัวเรือ ตำบลหัวเรือ อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดมหาสารคาม

ปี พ.ศ. ๒๕๔๒ ย้ายมาสอนที่โรงเรียนหนองกุง ตำบลเสือโก้ก อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดมหาสารคาม ห่างจากอำเภอบ้านโป่งประมาณ ๒๕ กิโลเมตร พื้นที่เป็นป่าดงพงเปลี่ยว จะเข้าเมืองต้องใช้ม้าเป็นพาหนะในการเดินทาง

ลาออกจากครู/เป็นครูอีกครั้ง

เราเป็นครูน้อยแต่มากไปด้วยอุดมการณ์ ไม่ชอบให้ครูใหญ่มาบงการในสิ่งที่ไม่ชอบธรรม เราเป็นครูหนุ่มใหม่ๆ เลือดร้อน เป็นคนระห่ำเหมือนที่หม้อหุ้บไฟไว้ เมื่อเห็นกิริยาของครูใหญ่หยิ่งจองหอง ชอบใช้อำนาจเกินขอบเขต ไร้เหตุผลในการทำงาน ไม่เอาใจใส่ในการอบรมสั่งสอนเด็ก ทำให้เกิดความอึดอัดใจ ขอย้ายก็ไม่ให้ย้าย จึงตัดสินใจลาออกจากราชการครูในปี ๒๕๔๓ ทำให้บิดามารดาเสียใจเป็นอย่างยิ่ง

ด้วยความที่เราเป็นผู้ทรงในศักดิ์ศรี ความคิดจึงทอดยาวไปข้างหน้า ประารถนาที่จะศึกษาต่อให้มีความรู้สูงขึ้น ได้นอนคิดถึงชีวิตที่ว่างงานอยู่เป็นเวลาหลายวัน ว่าชีวิตเราจะดำเนินไปทางไหนดี จึงคิดว่าการที่เราจะเข้าไปเรียนต่อที่กรุงเทพฯ คงจะเป็นการดี จึงเข้าไปลาท่านบิดาและมารดา คิดว่าเงินที่มีนิดหน่อยคงพอจะไปแสวงโชคข้างหน้าได้ จึงเดินทางด้วยเท้าข้ามป่าผาดง รอนแรมไปกับเพื่อน ค่าที่ไหนนอนที่นั่น จากบ้านโป่งถึงบรบือ จากบรบือมุ่งตรงสู่สถานีรถไฟบ้านไผ่ ได้ขึ้นรถไฟไอน้ำชั้นที่ ๓ ใช้พื้นเป็นพลังหัวรถจักร เสียงดังพึดพาดๆ เย็นย่ำค่ำจึงถึงเมืองโคราช

เมื่อพักอยู่โคราชหนึ่งคืน ได้มีเวลานั่งคิดถึงชีวิตพร้อมทั้งพิจารณาเรื่องราวต่าง ๆ ที่ผ่านพ้นมา คิดถึงบิดามารดาผู้เคยถนอมเลี้ยง จึงตัดสินใจขึ้นรถหวนกลับบ้านขามบ่อมอำเภอบ้านโป่ง จังหวัดมหาสารคามอีกครั้งหนึ่ง

การกลับมาคราวนี้ตั้งความหวังไว้ว่า จะทำให้บิดามารดาชื่นใจสมกับที่ท่านรักมาพักอยู่ที่บ้านได้ไม่นานนักจึงเดินทางไปสอบบรรจุครูที่จังหวัดร้อยเอ็ด ในจำนวนคนที่เข้าสอบ ๔๐-๕๐ คน เราสอบได้เป็นที่หนึ่ง จึงเดินทางกลับบ้านขามบ่อมอันเป็นบ้านเกิดด้วยดวงใจที่ชื่นบาน อัตราเงินเดือนแต่เดิมที่เคยได้ ๘ บาท คราวนี้จะได้เพิ่มเป็น ๑๒ บาท ซึ่งนับว่ามากในสมัยนั้น

โรงเรียนที่หลวงปู่ศรีเคยเป็นครูสอน

๑	๒
๓	๔
๕	๖
๗	๘

- ๑, ๒ โรงเรียนวัดบ้านชาดฝางหัวเรือ ตำบลหัวเรือ อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดมหาสารคาม
- ๓, ๔ โรงเรียนหนองกุง ตำบลเสือโก้ก อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดมหาสารคาม
- ๕, ๖ โรงเรียนบ้านสวนจิก ตำบลปอภาร อำเภอมือ จังหวัดร้อยเอ็ด
(ปัจจุบัน ตำบลสวนจิก อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด)
- ๗, ๘ โรงเรียนบ้านเหล่ากุดน้อย ตำบลปอภาร อำเภอมือ จังหวัดร้อยเอ็ด
(ปัจจุบัน ตำบลสวนจิก อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด)

ในขณะที่เดินทางด้วยเท้าจากจังหวัดร้อยเอ็ด กลับสู่ถิ่นมาตุภูมิด้วยความเหนื่อยเมื่อยล้า มีชาวบ้านคนหนึ่งขับเกวียนผ่านมา เราจึงถามเป็นทีเล่นทีจริงว่า “วัวและเกวียนนี้ขายมั้ยเพื่อน” เขาตอบว่า “ถ้ากล้าซื้อก็กล้าขาย” “ขายเท่าไร?” “๑๒ บาท”

มองดูเงินในกระเป๋ามีเพียงพอ จึงควักเงินออกจ่ายในทันที กระโดดขึ้นขี่เกวียนที่เกวียนกลับบ้านอย่างสบายใจและพอใจที่ประสบความสำเร็จทางหน้าที่การงานอีกครั้งหนึ่ง

ในปี ๒๔๘๓ เป็นครูสอนที่โรงเรียนบ้านสวนจิก ตำบลปอภาร อำเภอมือเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด (ปัจจุบัน ตำบลสวนจิก อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด)

ในปี ๒๔๘๕ ได้ย้ายไปเป็นครูสอนที่บ้านเหล่ากุดน้อย ตำบลปอภาร อำเภอมือเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด (ปัจจุบัน ตำบลสวนจิก อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด)

ตำนานกล่าวขานถึงสหายครูทั้ง ๔

มีเรื่องเล่าว่าในอดีตสมัยที่ท่านหลวงปู่ศรีเป็นครู ท่านมีเพื่อนสนิท ๓ คนที่ฝากเป็นฝากตายได้ กิน ดื่ม เที่ยว ด้วยกัน คือ **ครูนิม ครูนาค ครูลีลา** สหายครูทั้ง ๓ คนนี้มีนิสัยคล้ายกัน คือทำอะไรทำจริง ถ้าเที่ยวก็เที่ยวเสียจริง ๆ ถ้ากินดื่มก็กินดื่มเสียจริง ๆ แต่ทั้งหมดนี้ไม่เป็นไปเพื่อความเสียหายและก่อความเดือดร้อนให้แก่ผู้ใด สหายครูทั้ง ๔ นี้เป็นที่ลือชื่อในถิ่นวาปีปทุมนี้เป็นอย่างมาก

เล่ากันว่า “ถ้าสหายครูทั้ง ๔ ได้เดินเข้าป่ามาจัว (วัว) หนุ่ม (หลวงปู่ศรี ท่านไม่ฆ่า) เพื่อเลี้ยงฉลองในเทศกาลประจำท้องถิ่นอย่างใดอย่างหนึ่ง เดินกลับออกมา วัวนั้นคงเหลือ แต่ซากโครงกระดูก ไม่เหลือเลือดเนื้อให้สัตว์ บุคคลที่ไหนได้กินต่อไปได้อีก”

สหายครูทั้ง ๔ ทำอะไรจึงเป็นที่สงสัยงงกันแก่ผู้คนถิ่นแถวนั้น และมักมีการซุบซิบนิทาน กันอยู่เสมอว่า “ครูพวกนี้มันครูหรือว่ามันเป็นผี ถ้าว่ากิน ก็กินเสียจริงๆ ถ้าว่าเมาก็เมาจน หัวทิ่มหัวดำ คล้าทางกลับบ้านไม่ถูก ถ้าว่าทำงานก็ไม่รู้จักเข้าร่ม ตากแดดทำกันอยู่ทั้งวัน”

หลวงปู่ศรี มหาวิโร ท่านเล่าว่า ในสมัยที่ท่านเป็นครูนั้น ท่านจะมีนิสัยแตกต่างจากเพื่อน ครูคนอื่นบ้าง นั่นก็คือ นอกจากจะกิน ดื่ม ทำการงานจริงในทางโลกแล้ว แม้ในทางธรรม ก็เอาจริงไม่เคยย่อหย่อน จิตใจฝักใฝ่ในทางพระพุทธศาสนาสม่ำเสมอ ในเวลาบ่าย ๔ โมง พระท่านตีโป่งแสง* ถือเป็นเวลาเลิกสอนหนังสือเพื่อเข้าวัดฟังธรรม ชักชวนชาวบ้านร่วมกัน สร้างพระไตรปิฎกถวายในหลายวัด วันพระโรงเรียนหยุด เข้าวัดจำศีล เราทำอย่างนี้อยู่ ตลอดจนกว่าจะได้ออกบวช

* โป่งคือเครื่องตีบอกเหตุการณ์ต่างๆ และบอกเวลา ลักษณะคล้ายระฆังแต่เป็นไม้ แสงคือในเวลาเย็น

วิถีชีวิตแบบอีสานดั้งเดิม

๑

- ๑ นางสอน ปักกะสีนัง (แสนยะมูล)
ภรรยาของหลวงปู่สมัยเป็นภรรยาส
๒ ปัจจุบันบวชเป็นชีที่วัดปากง
๓-๕ บุตรีหลวงปู่ศรี

๒

แต่งงาน

ปีพุทธศักราช ๒๔๘๕

...เป็นธรรมดาของครูในสมัยนั้น ไปที่ไหนมีแต่คนเคารพนับถือ ยิ่งเรื่องหญิงสาวด้วยแล้ว เห็นครูผู้ชายมักจะชอบแอบมอง มีผู้หญิงที่รู้จักมากมาย ในที่สุดก็ปลงในความรักกับนางสาวสอน แสนยะมูล อายุ ๒๒ ปี ซึ่งเป็นลูกสาวของนายสุธรรมา แสนยะมูล และนางหล้า แสนยะมูล นายสุธรรมาเป็นนายฮ้อย* ที่มีชื่อเสียง มีที่ดินมาก มีควาย ๔๐ ตัว

การแต่งงานนั้นพ่อแม่และญาติพี่น้องทั้งสองฝ่ายเป็นคนจัดการ เรียกว่า “จับข่มอมจอมขวัญ” สินสอดที่เจ้าสาวนำไปแต่งงานจำนวน ๑๒ บาท ซึ่งเป็นเงินไม่น้อยในสมัยนั้น จึงแต่งงานอยู่กับนางสอนผู้เป็นภรรยา สร้างบ้านเรือนติดกับบ้านพ่อตาตามประสาแบบโลกทั่วๆ ไป สุขบ้างทุกข์บ้าง อดบ้างอิ่มบ้าง จนได้บุตรธิดาสืบสกุล ๔ คน เป็นชายหนึ่ง หญิงสาม

๑. คุณปันทิ จันทะโฮ
๒. คุณฉวี ปักกะสีนัง
๓. ด.ช.ทวี ปักกะสีนัง (เสียชีวิตแต่เยาว์วัย)
๔. คุณจำจิต มงคลมะไฟ

๓

๔

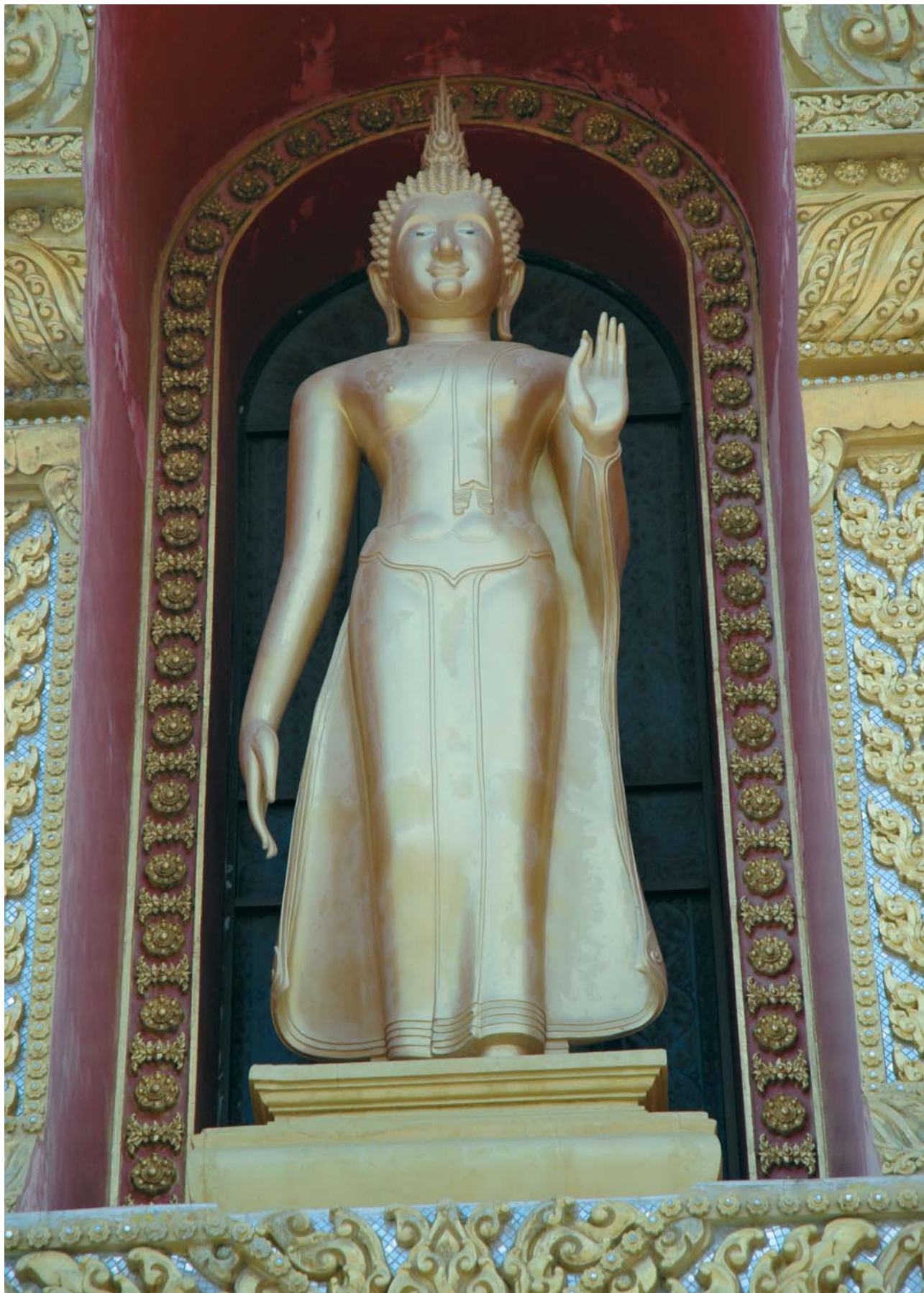

๕

* หัวหน้า ประทาน ผู้ใหญ่ ผู้ที่คณะเลือกให้เป็นใหญ่ในเวลาไปซื้อขายต่างถิ่น เรียก “นายฮ้อย” คนอีสานสมัยโบราณมักจะไปค้าขายต่างถิ่น ในการไปแต่ละครั้งจะเลือกหัวหน้าหนึ่งคนเพื่อควบคุมและป้องกันภัยอันตราย

พิธีแต่งงานของชาวอีสาน

พระพุทธรูปประจำที่ครอบพระมหาเจดีย์ชัยมงคล

คำสั่งแม่ก่อนตาย

เรามีชีวิตเป็นอยู่เช่นนี้และได้ดีมีชื่อเสียง เป็นครูบาอาจารย์ มีคนเคารพนับถือ ส่วนหนึ่งที่สำคัญยิ่งคือพ่อแม่ ก่อนที่แม่จะตาย ได้สั่งเสียเป็นเชิงอ้อนวอนรำพึงรำพันว่า

“ศรีเอ๋ย!... แม่อยากให้ลูกบวชให้ จัก ๑๐ มื้อ ๑๕ มื้อ (วัน) ก็ได้ พอให้แม่ได้เพ็ง (เพ็ง) บุญเพ็งคุณ จะได้ไปดี ได้ไปสวรรค์ นำเพ็ง (เหมือนอย่างพ่อแม่คนอื่นที่ลูกบวชแล้ว ได้อาศัยเกาะชายผ้าเหลืองไปสวรรค์)”

เมื่อจบคำสั่งเสียของแม่แล้ว น้ำตาร่วง หัวใจเหมือนจะหลุดหล่นหายไปต่อหน้าต่อตา กุมมือแม่ไว้แน่น ซึ่งในน้ำใจของท่านที่รักเรายังนึก จึงรีบรับปากแม่ว่าจะบวช(บนบานว่าจะบวช)ให้แม่อย่างแน่นอน เอาสิ่งศักดิ์สิทธิ์และฟ้าดินเป็นพยานต่อหน้าแม่ทันทีว่า

“แม่ไม่ต้องห่วงดอกเด้อ ขอยสิบวชให้แน่นอน ขอให้แม่เฮ็ด (ทำ) ใจให้สบาย (สบาย)” เมื่อเราพูดจบลง อีกไม่กี่วันแม่ก็สิ้นใจตาย จากนั้นจึงจัดงานเผาศพแม่อย่างวิจิตรพิสดาร แบบที่ไม่เคยมีใครทำมาก่อน จ้างคณะกลองยาวแห่แห่นส่งสการ* ห้างแห่ทั้งร้องให้ จนชาวบ้านตกอกตกใจ แปลกใจว่า ทำไมแม่ตายจึงแห่แห่นประหนึ่งว่า “เป็นงานมงคล” ที่ทำเช่นนั้นไม่มีใครสามารถอาจรู้ได้ว่าเป็นเพราะเหตุใด จึงทำให้ผู้คนเกิดความสงสัยสงสัยมาจนทุกวันนี้ แต่ที่แท้จริง “เราเห็นว่าเป็นเรื่องธรรมดาของสัตว์โลก”

น้ำตาเราที่ไหลจากใจที่สูญเสียช่างจดจำไม่มีวันลืมเลือน ลังจจะว่าจว่าจะบวช!... จะบวช!...นี้ ตามกระตุนเตือนหลอกหลอนอยู่ทุกวี่วัน นึกถึงภาพแม่ที่ขาดใจตายกับความหวังที่แม่ฝากไว้ จึงหมายใจว่าเราต้องสละการงานบ้านเรือนออกบวชให้ได้สักวันหนึ่งข้างหน้า อย่างแน่นอน

เข้าสู่ร่มกาสาวพัสต์ตามคำสั่งแม่

ตามคตินิยมของชาวไทยนับเนื่องมาแต่โบราณกาล กุลบุตรใดที่มีอายุครบ ๒๐ ปีบริบูรณ์ บิดามารดามักจะจัดให้อุปสมบทโดยมีความเชื่อถือกันว่า กุลบุตรจะมีความ “เป็นกุลบุตร ได้สมบุรณ์” ต้องผ่านการอุปสมบทแล้ว มิฉะนั้นยังถือว่า “เป็นคนดิบอยู่” ก่อนจะไปมีครอบครัวเหี้ยเรือนต้องบวชเรียนเขียนอ่านเสียก่อน ต้องบวชก่อนแล้วค่อยเบียด อย่าเบียดก่อนไปบวช

แม้ในขณะนั้นชาติบ้านเมืองยังคุกรุ่นอยู่ในภาวะสงคราม ชาติบ้านเมืองกำลังขาดครูและขาดกำลังทหาร แต่คำสั่งเสียของแม่ก็เร่งเร้าอยู่ข้างในเสมอ เร่งเร้าถึงการบรรพชาอุปสมบททุกคำคืน บางวันนอนน้ำตาไหล นึก ๆ ไปว่า “เมื่อไหร่หนอ เราจะสละความอาลัยออกได้ แล้วบวชให้แม่สักที นี่เราก็อายุ ๒๔ ปีแล้ว ควรจะหาโอกาสบวช พระพุทธเจ้าพระองค์ก็ออกบวช เมื่อคราวพระชนมายุ ๒๙ ปี พระองค์สละ บุตร ภรรยา ทรัพย์สมบัติอันมหาศาล ส่วนเราบวชเพื่อทดแทนบุญคุณข้าวป้อนจะไม่ได้เชียวหรือ”

*ส่งสการ คือ การทำพิธีเคารพศพ หามศพไปเผาหรือฝัง ทั้งทำบุญในป่าช้า

วันหนึ่งเมื่อตัดสินใจได้แล้วจึงบอกภรรยาอันเป็นที่รักว่า ในชีวิตหนึ่งอยากจะขอ บวชเข้าพรรษาสักครั้ง ภรรยาที่ยินดีอนุโมทนาด้วยไม่ขัดข้อง เงินทองและสมบัติที่มีก็ มอบให้ภรรยาเก็บไว้ใช้ และได้มอบผ้าคู่ใจให้แก่ไอ้โตนซึ่งเป็นน้องเมียด้วยความอาลัย แต่ชุกซ่อนความมุ่งมั่นไว้ในกายใน โดยพูดว่า “ไอ้โตน มึงมานี้ อันผ้าของกู กูยกให้มึงเด้อ ให้มึงเลี้ยงเอาขายเอา กูจะไปบวชสักปี ในชีวิตหนึ่งกูก็อยากบวชเข้าพรรษาสักครั้ง” คำสั่งลานั้นสั่งพรณใจประหนึ่งว่า **ท่านจะไม่กลับมาครองโลกครองเรือนอีก วาจาท่าน เหมือนอาลัยอาวรณ์ แต่กริยาที่จะได้บวชนั้นเหมือนปลาได้น้ำ** เมื่อได้โอกาสอันสมควร ก็เข้าไปกราบลาพ่อตาแม่ยาย ลาศิษษาธิการอำเภอเมืองร้อยเอ็ด ทั้งพ่อตาแม่ยายก็ห้าม ทั้งศิษษาธิการอำเภอก็ห้ามบวชอย่างเด็ดขาดเพราะชาติบ้านเมืองกำลังขาดกำลังครู ถ้า บวชก็ต้องลาออก เราจึงคว่ำกระดามมาเขียนใบลาออกต่อหน้าอย่างเด็ดขาดเช่นกัน

การบวชไม่ได้หวังว่าจะบวชตลอดชีวิต บวชเพื่อทดแทนคุณบิดามารดา บุญการี ครูบาอาจารย์ตลอดจนผู้มีพระคุณ ให้ได้รับผลบุญกุศลอันเกิดแต่อาณิสสแห่งการที่ เราบวช นอกจากนั้นการได้ศึกษาเล่าเรียนและดำรงตนอยู่ในพระธรรมวินัยขณะครองเพศ บรรพชิตอยู่ คงจักช่วยขัดเกลาจิตใจให้หมดจดตั้งงาม การที่เราประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในศีล กิเลสในธรรม ย่อมบังเกิดเป็นความเจริญก้าวหน้าในเมื่อเวลาสี่ก่องอกมาดำรงชีวิต แห่งการเป็นฆราวาสสืบไป

ออกบวช

ด้วยอุปนิสัยแห่งสาวกบารมีญาณมากระต้นเตือน ประกอบกับด้วยความศรัทธาใน พระศาสนาเป็นอย่างยิ่ง จึงได้ขอลาออกจากราชการเพื่อบรรพชาอุปสมบท

อุปสมบทที่ **วัดราษฎร์รังสรรค์ บ้านป่ายาง ตำบลขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัด ร้อยเอ็ด** โดยมี

พระโพธิญาณมุนี (คำ โพธิญาณ) เจ้าคณะจังหวัดร้อยเอ็ด (ธรรมยุต) เป็นพระ อุปัชฌาย์

พระครูศิริธรรมธาดา เจ้าคณะอำเภอเมืองร้อยเอ็ด เป็นพระกรรมวาจาจารย์

พระครูสมุทรพันธ์ เป็นพระอนุสาวนาจารย์

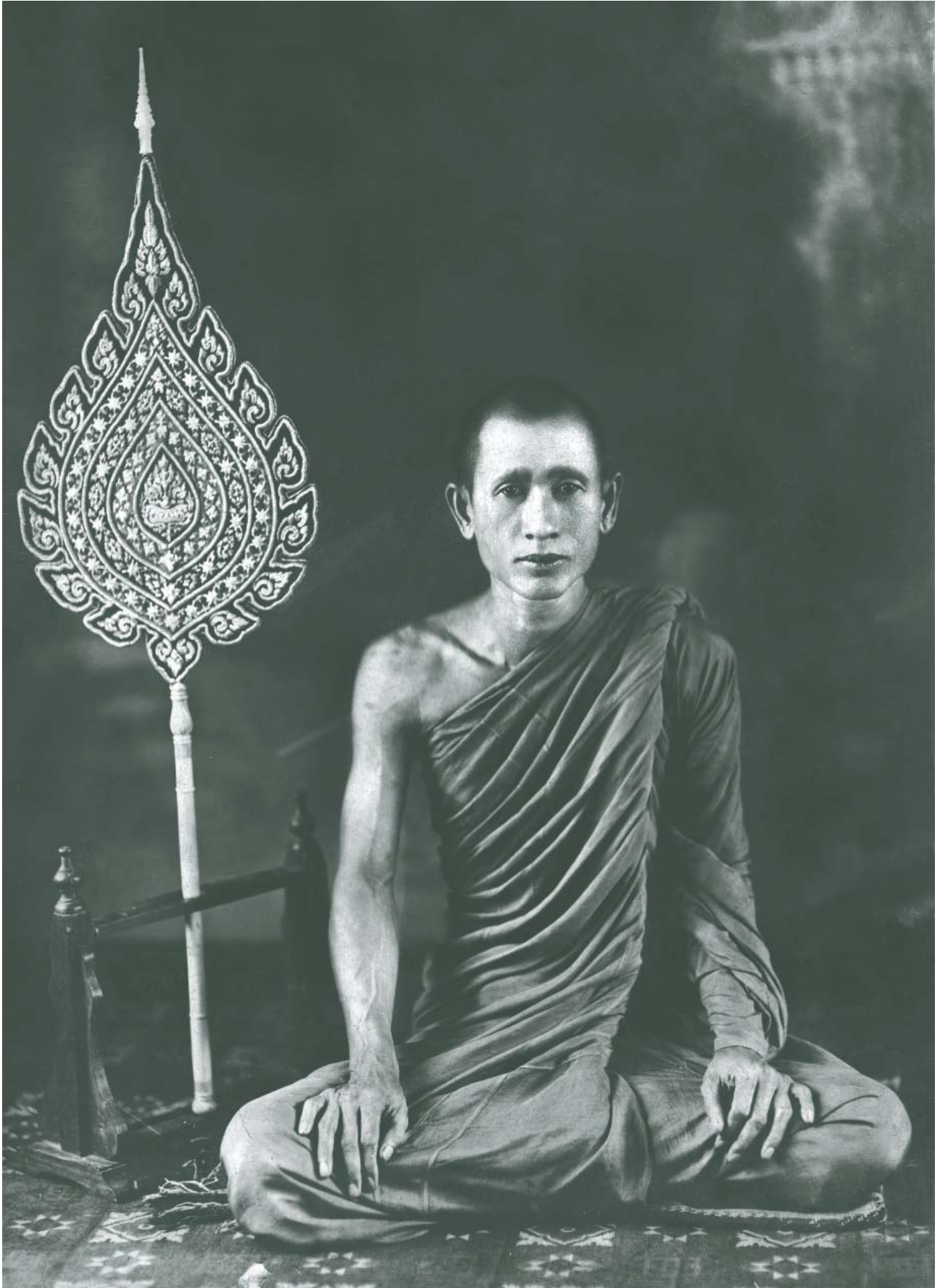
เมื่อวันที่ ๒๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๘๘ เวลา ๐๙.๐๐ น. ได้ฉายาว่า “**มหาวิโร**” แปลความหมายว่า “**ผู้มีความหาญกล้ามาก**” หรือแปลอีกนัยหนึ่ง “**ผู้สามารถบุกเข้าไป ทำลายกิเลสได้**” (วีเรติ วิรติ วิโร) อธิบายว่า ผู้มีความเพียรใหญ่ด้วยองค์ธรรมอันเป็นที่ตั้งแห่งความเพียร อันประกอบด้วยองค์ ๔* ซึ่งเป็นเครื่องเสริมสร้างบารมี ●

* ๑. สังวรปธาน เพียรระวังบาปอกุศลที่ยังไม่เกิด มิให้เกิดขึ้น

๒. ปหานปธาน เพียรละบาปอกุศลที่เกิดขึ้นแล้ว

๓. ภวานาปธาน เพียรเจริญทำกุศลธรรมที่ยังไม่เกิดให้เกิดขึ้น

๔. อнуรักษนาปธาน เพียรรักษากุศลที่เกิดขึ้นแล้วมิให้เสื่อมไป

พระโพธิญาณมุนี (คำ โพธิญาณ) พระอุปัชฌาย์

พระอุโบสถวัดราษฎร์รังสรรค์
บ้านปายาง ตำบลขอนแก่น
อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด
วัดที่หลวงปู่อุปสมบท

ปีพุทธศักราช ๒๔๘๘

พรรษาที่ ๑

จำพรรษาที่ สำนักสงฆ์ป่าพูนไผ่บุญ (ปัจจุบันคือ
วัดประชาบำรุง) อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

พระอาจารย์คุณ ธรรมุตตโม
พระอาจารย์องค์แรกของ
หลวงปู่ศรี มหาวิโร

ได้ปฐมอาจารย์

เมื่ออุปสมบทแล้วในปี ๒๔๘๘ เราก็เที่ยวสืบเสาะแสวงหาครูบาอาจารย์ที่จะมาอบรมสั่งสอน จึงได้ทราบข่าวว่า ท่านพระอาจารย์คุณ ธรรมุตตโม ซึ่งเป็นศิษย์ท่านพระอาจารย์มั่น ภูริทัตโต เป็นผู้มีภูมิจิตภูมิธรรม เป็นที่นับถือของผู้ที่นิยมปฏิบัติสมาธิภาวนา ท่านได้รุดลงจาริกมาพักอยู่ที่เสนาสนะป่าที่จังหวัดมหาสารคาม ตามคำสั่งของท่านพระอาจารย์สิงห์ ขนดะยาโคโม (วัดป่าพูนไผ่บุญ อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม) เพื่อเผยแผ่หลักธรรมและหลักปฏิบัติของพระคณะกรรมฐาน

กองทัพธรรมกรรมฐาน

ข้อย้อนกล่าวถึงเรื่องราวของกองทัพธรรมกรรมฐานสายท่านพระอาจารย์มั่นสักเล็กน้อย

ในยุคกรรมฐานเฟื่องฟู พ.ศ. ๒๔๗๐ ท่านพระอาจารย์เสาร์ กนฺตสีโล และท่านพระอาจารย์มั่น ภูริทัตโต ได้พิจารณาแล้วว่า ท่านพระอาจารย์สิงห์ ขนดะยาโคโม มีความรู้ทางจิตภาวนา สามารถเป็นขุนพลเอกแห่งกองทัพธรรมนำหมู่คณะกรรมฐานได้ ท่านพระอาจารย์สิงห์มีอุปนิสัยเป็นคนกล้าหาญ มีใจเด็ดเดี่ยว มีไหวพริบ ปฏิภาณว่องไว คล่องแคล่วแกว่งกล้า จลตาในการเทศนาธรรม ตั้งมั่นอยู่ในสัมมาปฏิบัติ อุทิศตนและตั้งมั่นอยู่ในพระพุทธรูป

ศาสนา ท่านพระอาจารย์เสาร์และพระอาจารย์มั่นจึงมอบหมายให้ท่านพระอาจารย์สิงห์ปกครองดูแลพระกรรมฐาน ส่วนพระมหาเถระทั้งสองขอแยกเดินรุกขมูลแสวงหาที่บำเพ็ญเพียรตามป่าตามเขา ท่านพระอาจารย์เสาร์ไปรุดงค์ประเทศลาว ส่วนท่านพระอาจารย์มั่นไปรุดงค์ทางภาคเหนือ

เมื่อราว พ.ศ. ๒๔๗๒ พระอาจารย์สิงห์จัดให้พระฝ่ายกรรมฐานจำนวนหลายรูปที่มีความรู้ทางด้านจิตภาวนา แยกย้ายกันไปอยู่ตามสำนักจังหวัดต่าง ๆ เพื่อแนะนำสั่งสอนพระภิกษุสามเณรและพุทธศาสนิกชนในธรรมปฏิบัติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเทศนาสั่งสอนพุทธศาสนิกชนชาวอีสานให้ละมิจฉาทิฎฐิ เลิกการนับถือภูตผีปีศาจ หันมาตั้งมั่นอยู่ในพระไตรสรณคมน์ ซึ่งต่อมาได้รับความนิยมในการศึกษาปฏิบัติกรรมฐานอย่างกว้างขวางและแพร่หลาย พระอาจารย์คุณ ธมฺมุตตโม พร้อมด้วยพระภิกษุสามเณร ได้เดินทางตามคำบัญชาของพระอาจารย์สิงห์ ขนดวยาคโม ให้เดินรุดงค์มาเผยแผ่พระพุทธศาสนาฝ่ายวิปัสสนาธุระที่จังหวัดมหาสารคาม ท่านเข้าพักสำนักสงฆ์ป่าพุนไผ่บุญ (ปัจจุบันคือวัดประชาบารุง) อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม (ท่านมรณภาพด้วยโรคฝีประจำวัย ในปี ๒๔๙๑)

วัดป่าพุนไผ่บุญ อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม (ปัจจุบันคือวัดประชาบารุง)

- ๑ พระอุโบสถวัดป่าพุนไผ่ (วัดประชานิยม) ที่หลวงปู่ศึกษากับพระอาจารย์คุณในพรธรรมา
- ๒ พระพุทธรูป ที่วัดป่าพุนไผ่
- ๓ ภายในพระอุโบสถวัดป่าพุนไผ่

๑	๒
	๓

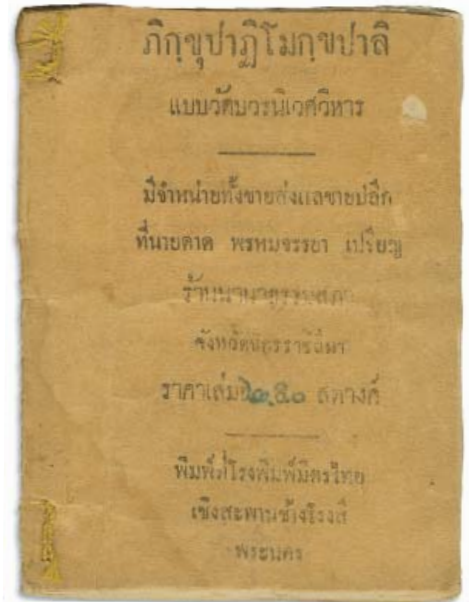

คณฤช วิปัสสนาธุระ

หลวงปู่ศรีสมัยครั้งยังเป็นพระใหม่ เมื่อได้ทราบข่าวเช่นนั้นก็กระหายใคร่ได้ใคร่สัมผัสพระธรรมกรรมฐานแท้ ๆ จึงรีบเดินทางไปหาท่านพระอาจารย์คุณ ธมฺมุตฺตโม และได้ปฏิบัติธรรมอยู่จำพรรษาพร้อมกับพระอาจารย์คุณ ธมฺมุตฺตโม ได้ปฏิบัติตามแนวทางที่ท่านพระอาจารย์คุณอบรมสั่งสอน เอาธุระในพระพุทธานุภาพอย่างเคร่งครัด คือ

คณฤช การศึกษาเล่าเรียนพระคัมภีร์ ให้มีความรู้พระธรรมวินัย ดำรงรักษาตำราไว้มิให้เสื่อมสูญ จะได้เป็นแบบแก่ผู้ปฏิบัติ

วิปัสสนาธุระ ได้แก่ การศึกษาอบรมจิตใจตามหลักสมณะและวิปัสสนา เพื่อรู้แจ้งธรรมและกำจัดกิเลสออกจากจิตใจ ธุระทั้งสองนี้พระบรมศาสดา ได้ทรงแสดงไว้ให้พระสาวกจดจำและนำไปประพฤติปฏิบัติอย่างเคร่งครัด จนสามารถกำจัดกิเลสรู้แจ้งธรรม ท่านผู้ตัดกิเลสได้เด็ดขาดสิ้นเชิงแล้ว เรียกว่า “**พระอรหันต์**” ย่อมเอาธุระจดจำพระพุทธานุภาพและช่วยพระบรมศาสดาทำการอบรมสั่งสอนประชาชน

หนังสือปาฏิโมกข์ของหลวงปู่ศรี
บวชพรรษาแรกท่านสวดปาฏิโมกข์ได้

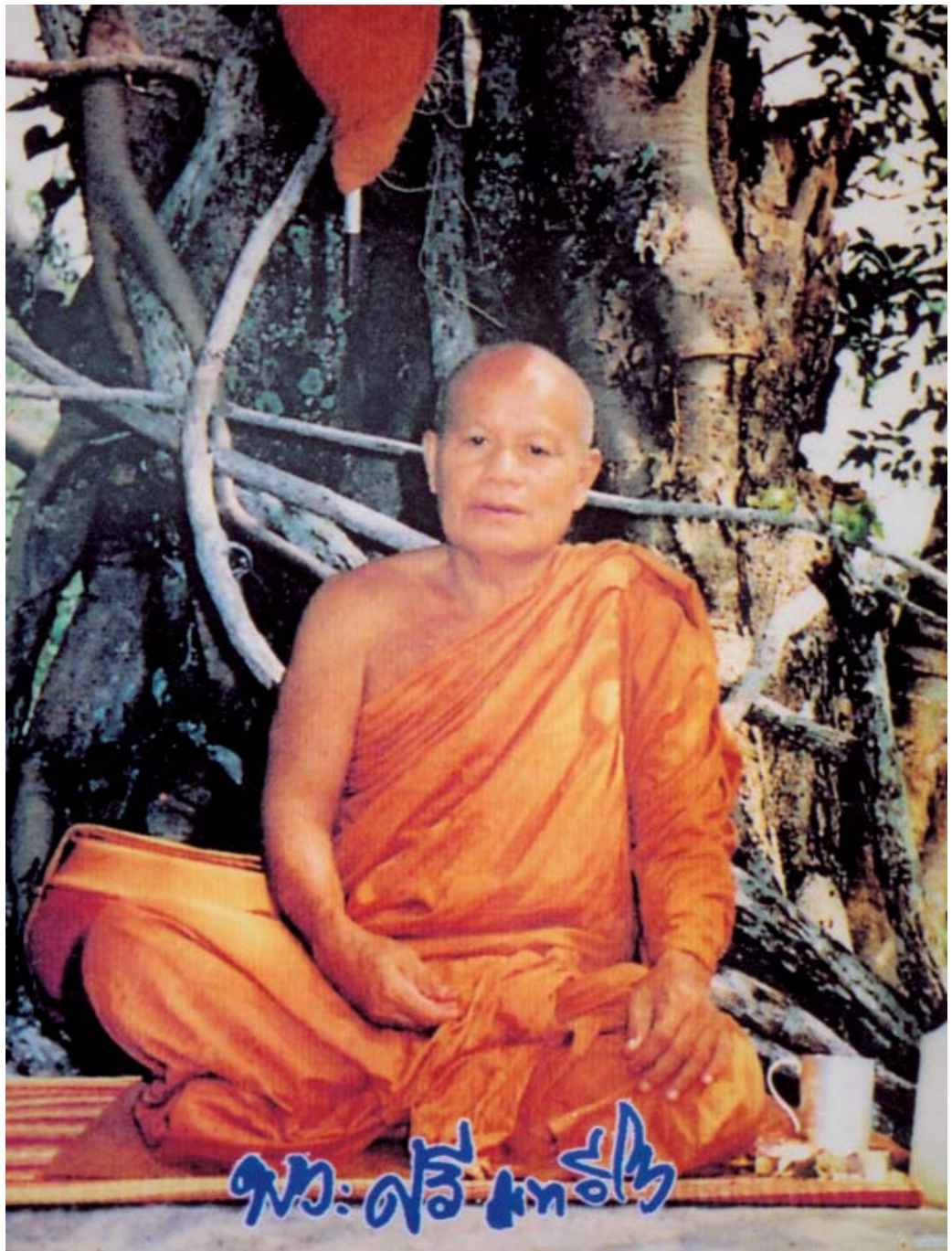
พระอาจารย์คุณยกธรรม ท่านพระอาจารย์มั่นมาสอน

...และพระอาจารย์คุณได้สอนย้าว่า...

“ท่านศรี...ขอให้ท่านตั้งใจประพฤติปฏิบัติ พระนิพพานมีอยู่ไม่ไกล ขอเพียงท่านไม่อาลัยเสียตาย หุ่นเหว็ดจิตจิตใจ ถวายเป็นพุทธานุภาพเบื้องต้นขอให้ท่านฝึกสติด้วยการบริกรรม ภาวนาว่า “พุทโธ” เอาพุทโธ ควบคุมจิต ระวังจิตและอารมณ์ต่างๆ ที่เกิดกับจิต โดยระวังอารมณ์หรือสัมผัสภายนอก ไม่ปล่อยให้มายุ่ง มาสร้างภาพฝันภาพลวงกับอารมณ์ภายใน ให้เอาสติเป็นตัวนำทาง ควบคุมทุกขณะจิตทุกขณะคิด ให้เริ่มรู้จักกำหนดว่า จิตมีตัวสติคอยควบคุมที่สำคัญยิ่งกว่าสิ่งอื่นใดในทางสมถภาวนา”

และผม (อาจารย์คุณ) เคยฟังธรรมจากท่านพระอาจารย์มั่น ท่านได้ภาสิตธรรมให้ฟังไว้ว่า...

“พระอรหันต์ไม่ได้ผุดขึ้นมาจากไหน ก็มาจากหัวใจของปุถุชน มาจาก ราคะ โทสะ โมหะ ถ้าหากใจปุถุชนนั้นพยายามบากบั่นฝึกปรือตนให้เดินตามมรรคาสัมมาปฏิบัติ พระอรหันต์ก็มาจากที่นั่น กลับ

กรองมาจากที่นั่น เหมือนดอกบัวมาจากขี้ตมขี้โคลนเน่าๆ เหม็นๆ แต่พอพ้นน้ำรับแสงอาทิตย์
แย้มบานเต็มที่ มีสง่าราศี ใครก็อยากได้ออยากชม”

หลวงปู่ศรี เมื่อได้ฟังธรรมที่พระอาจารย์คุณแสดง เกิดจิตศรัทธาอย่างแรงกล้า ปฏิบัติ
แบบถวายชีวิต จิตสงบเกิดศรัทธาในพระพุทธเจ้า พระอริยเจ้า และท่านพระอาจารย์มั่น
ภูริทตฺโต

พระติลาสยามมณฑล ประดิษฐาน ณ วัดประชาบารุง

พรรษาแรกนั่งสมาธิตลอดรุ่ง จิตเกิดแสงสว่าง

เราบวชพรรษาแรกก็เร่งความพากเพียรภาวนา นั่งภาวนาไปมันเจ็บมันปวดจะเป็นจะตาย อตทนสู้ก็ไม่ไหว หนักเข้าต้องงดการฉันอาหารให้ลดน้อยลง ตามธรรมดาฉันวันละ ๓๐ คำ หรือมากกว่านั้นนิดหน่อย เราพยายามลดมันลง ลดลงมา ๒๐ คำ มันก็ยังไม่วาง หนักเข้าลดลง ฉันวันละ ๑๐ คำ นั่งสมาธิได้ตลอดคืนยันรุ่ง ไม่ต้องพลิกขาแม้แต่ครั้งเดียว นั่งผ่านได้สบาย ๆ เมื่อผ่านไปได้แล้วก็ค่อยย้อนกลับมาฉันอาหารอย่างปกติ เมื่อฉันอย่างปกติ ถ้านั่งภาวนาผ่านทุกขเวทนาได้ก็ฉันอีก แต่ถ้าเมื่อเวทนามันขึ้นมากก็ลดลงอีก มีสติคอยสังเกตการณ์ตัวเองอยู่อย่างนั้น สุดท้ายแล้วเมื่อสติสมาธิเข้าที่เข้าทาง ฉันเต็มที่ยังสามารถนั่งตลอดรุ่งได้ นี่แหละ เราต้องหาวิธีการทดสอบตัวเอง จนกว่าจิตใจจะพบกับความสงบ

ตอนอยู่วัดป่าพุนพินุญณ์นั้นเดินจงกรมได้ทั้งคืน นั่งก็นั่งได้ทั้งคืน จิตเกิดโอภาสแสงสว่าง ทุกขเวทนาที่มากมาย เราจำเป็นที่จะต้องอาศัยความอดความทนเข้าต่อสู้ อตทนสู้ คิดเสียว่าทำสมาธิภาวนาลำบากเพียงแค่นี้ไม่พอที่จะทำให้เราตายได้

จึงคิดหาอุบายสอนใจตัวเองว่า “เรานั่งอยู่ในห้องแม่ แม่อุ้มท้องอยู่เป็นเวลา ๙ - ๑๐ เดือนไม่เห็นหนีไปไหนได้ ทำไมจึงอดทนอยู่ได้” คิดเช่นนี้จึงนั่งต่อสู้กัน

ผลสุดท้ายจิตดูบวบลงคราวเดียว ทุกขเวทนาที่ว่าเผ็ดร้อนหายหน้าหายตาไปหมด ร่างกายเปรียบกันได้ดังเหล็กที่เผาไฟแดง ๆ แล้วนำไปทิ้งใส่น้ำ จะมีเสียงดังจ๊าด! ๆ ๆ ๆ

ร่างกายเผาไหม้หมด มันเป็นของมันเอง ร่างกายจึงอยู่สบาย นั่งไปเท่าไรทั้งคืนก็ได้ มิได้มีความเจ็บความปวด มันเกิดเองเป็นเอง เราก็มิได้ปรุงแต่ง มีแต่ตัวรู้ รู้เฉยอยู่... ของแปลกประหลาดภายในจิตใจเกิดขึ้นมาอย่างนี้ ทำให้เรามีศรัทธาเกินคาดเดา

ได้อุทานภายในใจว่า “เรื่องอย่างนี้ก็มีด้วยหรือ? เอ! ...จิตของคนเป็นอย่างนี้ก็มีหรือ?”

เมื่อจิตสงบได้อย่างนั้นสบาย เบากายเบาจิตเป็นเวลา ๒ - ๓ วัน ไม่ฉันอะไรก็ได้ ไม่หิวกระหาย ของเหล่านี้จึงเป็นของแปลกประหลาดมหัศจรรย์ จิตสงบสว่างเพียงครั้งเดียวเท่านั้น เกิดความเชื่อจริง ๆ เลย เชื่อในคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า เชื่อแน่แล้วว่า บาปบุญ นรกสวรรค์ พรหมโลก พระนิพพานมีจริงแท้ ความเชื่อนี้เป็นความเชื่อที่แน่วใจและไม่หวั่นไหว อัครจริยสหายทางเดินแห่งธรรมของพระพุทธเจ้า พระอริยเจ้า

เราจึงมาคิดว่าเพราะเหตุนี้เองพระพุทธเจ้า พระอริยเจ้าท่านจึงอยู่ไหนก็อยู่ได้

...นี่เองจึงเป็นมูลเหตุให้เรามีแก่จิตแก่ใจที่จะก้าวเดินตามรอยบาทพระศาสดา พระอริยสงฆ์สาวก การบวชเดิมที่คิดว่าจะบวชเพียงชั่วคราวได้หายไปสิ้น จิตได้หมุนกลับทวนกระแสโลกเสียแล้ว

พ่อตาแม่ยายลูกเมียนิมนต์ให้สึก

พอบวชครบพรรษา พ่อตาแม่ยายและลูกเมียไปนิมนต์ให้สึก ก็ไม่สึก จึงตำร่ายในใจว่า ลูกเมียที่อยู่เบื้องหลังเป็นเพียงภพชาติหนึ่งในหลายภพชาติที่เกิดตาย เอาเถอะเราจะหล่อเลี้ยงเขา ด้วยอรรถ ด้วยธรรม ด้วยคุณความดี ซึ่งจะเป็นเสบียงทางที่ยาวไกล ไม่ได้กินอ้อมแต่เพียงชาตินี้ชาติเดียวเท่านั้น จะพึงกินอ้อมอีกในภพชาติต่อไปอีกด้วย ถ้าเราไม่ออกปฏิบัติกรรมฐานในคราวนี้ ก็ไม่มีคราวไหนอีกแล้วในชีวิตเราที่จะมีโอกาสได้ใกล้ชิดสนิทติดพันกับพระธรรมอันอัศจรรย์สงบเย็น ก็มีร่มกาสาวพัสตร์คราวนี้เท่านั้น

พระพุทธเจ้าท่านสละโลกเป็นแบบอย่างให้เราแล้ว เราจะมาอาลัยเสียตายอะไร ธรรมะต่างหากเป็นของประเสริฐที่สุด มนุษย์เขาอยู่กันมาเป็นหมื่นๆ ปี เขาก็อยู่กันได้ ส่วนลูกเมียเรา เราออกไปสร้างคุณงามความดี ถ้าเขาเป็นผู้มีศีลธรรมก็ไม่น่าจะมาตำหนิเราตรงไหน ขาดเราเพียงคนเดียวโลกมันคงไม่แตกสลายพังทลายหροก มีแต่มันจะเจริญขึ้นด้วยศีลธรรม

ส่วนลูกน้อย เขาก็คงเลี้ยงมันได้ ครอบครัวมิใช่ครอบครัวยากจนอะไร นกหนูปูปิกมันอยู่ในป่าในเขา มันก็ยังอยู่ของมันได้ ไม่เห็นมันสูญพันธุ์

อันความรักความอาลัยในบุตร ธิดา ภรรยา นั้นย่อมมี ถึงแม่น้ำตาจะตกใน แต่จิตใจนี้ปรารถนาเพียงพระนิพพานเท่านั้น เหมือนประหนึ่งจะพูดพร่ำว่าพันกับตนเองว่า “ลูกเอ๋ย...เมียเอ๋ย...พ่อนี้ปรารถนาเป็นสาวกอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า ขอให้พวกเจ้าพากันอนุโมทนาเถิด”

พระพุทธเจ้าทรงสละราชบัลลังก์ ข้าทาสบริวารมากมาย สละบุตรภรรยาอันเป็นที่รักเพื่อโมกขธรรม อันเป็นธรรมเครื่องนำออกจากทุกข์ ซึ่งเป็นการเสียสละอย่างยิ่งใหญ่ ในสมัยพระองค์เสวยพระชาติเป็นพระโพธิสัตว์ นามว่า เวสสันดร ยังให้ทานบุตรธิดาคือ กัณหา ซาลี แก่พราหมณ์ เราไม่ได้สละอย่างยิ่งใหญ่อย่างนั้นสักหน่อย และไม่มื่ออะไรมากมายให้สละอย่างนั้นด้วย สละเพียงออกบวชเล็กน้อยเพียงแค่นี้ ยังจะเอานั่นเอานี้มาเป็นอุปสรรคขวางทางแล้วเราจะเดินอย่างไร

เดินทางไปหาพระอาจารย์สิงห์ ขนตยาคโม

เมื่อพิจารณาได้ดังนี้แล้ว จึงตัดสินใจที่จะหนีเข้าป่าเข้าเขาเร่งปฏิบัติกรรมฐานตามที่ท่านพระอาจารย์คุณสั่งสอน และหวังใจว่าถ้าจิตใจเราสงบบ้างแล้วจะเข้าหาฝากตัวเป็นศิษย์ท่านพระอาจารย์มั่น ภูริทัตโต ผู้ซึ่งมีชื่อกระฉ่อนเรื่องความดี ความเด็ดเดี่ยว และเรื่องธรรมที่ท่านบรรลุนั้นเป็นพระอรหันต์ ซึ่งใคร ๆ ก็ตามที่พบท่านแล้ว ทราบข่าวว่าต้องยอมสรีรราบกราบไหว้ในคุณธรรมและความเป็นคนจริงของท่าน

การปฏิบัติที่สำนักสงฆ์พุนไฟบุญลย์ก็ราบรื่นสมาคติ แต่ก็ด้วยเหตุว่ายังอยู่ใกล้บ้านเกิดญาติๆ มาเยี่ยมเยียนได้ง่าย ถูกรบกวนรบเร้าให้สึกไปครองชีวิตฆราวาสอยู่บ่อยๆ การอยู่ในสถานที่เช่นนี้เป็นอุปสรรคต่อสมาธิภาวนา ทางเดินเพื่ออริยมรรคอริยผลไม่สะดวก จึงคิดว่าควรจะแอบหนีเดินธุดงค์ไปตามป่าตามเขา ไปหาท่านพระอาจารย์สิงห์ ศิษย์ผู้ใหญ่ของ

เจดีย์อัฐิหลวงพ่อกุณ ธรรมุตโตโม

ท่านพระอาจารย์มั่น ที่วัดป่าแสนสำราญ จังหวัดอุบลฯ ศึกษาวัตรปฏิบัติให้ธรรมแก่กล้าขึ้น
ไปกว่านี้ ถ้ารีบไปหาท่านพระอาจารย์มั่นตอนนี้ต้องถูกท่านจับไล่หนีอย่างแน่นอน เพราะทราบ
จากท่านพระอาจารย์คุณว่า **ท่านพระอาจารย์มั่นไม่รับใครเป็นสานุศิษย์ง่าย ๆ คนที่ใจเด็ดเดี่ยว**
เท่านั้นจึงจะเป็นลูกศิษย์ท่านได้ แล้วพระใหม่อย่างเรายังไม่ประสีประสาเรื่องพระธรรมวินัย
ถ้าเข้าไปหาท่านอาจเข้าไปกระทบกระเทือนธรรมภายในท่านได้ และอาจเป็นเหตุให้เราไม่ได้อยู่
อาศัยศึกษาธรรมกับท่าน จึงตัดสินใจลาพระอาจารย์คุณ ธรรมุตโตโม เทียวธุตงค์ชอกซอน
ตามป่าตามเขา ผ่านป่าช้าป่าเลื้อ ลูถึงเสนาสนะป่าแสนสำราญ จังหวัดอุบลฯ ●